

Μόνο στο Versus Travel εξασφαλίσαμε για εσάς το ολοκαίνουργιο, κεντρικότατο και πολυτελέστερο ξενοδοχείο της Αβάνας, το Hotel Royalton Habana 5*!! Στην καρδιά της σαγηνευτικής ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ, Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, σας προσφέρουμε την Αβάνα στο πιάτο από το καλύτερο roof garden της πόλης!

Κούβα – Μέξικο Σίτι

Μέξικο Σίτι – Πυραμίδες Τεοτιχουακάν – σπίτι Φρίντα Κάλο
βαρκάδα στο Χοτσιμίλκο – **Αβάνα** – Βινιάλες – Βαραδέρο
Τρινιδάδ – Σιενφουέγος – Σάντα Κλάρα

Μόνο στο Versus Travel 2 διανυκτερεύσεις στο κουκλίστικο Τρινιδάδ, στο κομψό Meliá Trinidad Península 5*, για να ζήσουμε την πιο όμορφη πόλη της Κούβας που γίνεται μια ολόκληρη παρέα το βράδυ.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 2024: 08.07, 13.08, 19.10

12, 13 ημέρες

Ανοίγουμε δρόμους

**ΔΩΡΕΑΝ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ
VERSUS TRAVEL
ΜΕ ΚΑΛΥΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ**

Νοιώστε **απόλυτα
προστατευμένοι**,
όπως σας **έχουμε
συνηθίσει**.

ΔΙΠΛΗ ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΔΥΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Πριν το ταξίδι

Κάλυψη για ασθένεια και κορωνοϊό έως 75 ετών

Κάλυψη για ατύχημα χωρίς όριο ηλικίας

Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής ή της εξόφλησης πριν από το ταξίδι σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας μέχρι του ποσού **2.000€** (μόνο στο Versus travel θα βρείτε τέτοιου ύψους καλύψεις)

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Κάλυψη για ασθένεια και κορωνοϊό έως 75 ετών

Κάλυψη για ατύχημα χωρίς όριο ηλικίας

Χωρίς ποσά απαλλαγών που πληρώνει ο ταξιδιώτης

1. Κάλυψη για ατύχημα ή ασθένεια
2. Ιατροφαρμακευτικές καλύψεις
3. Επαναπατριsmός του ίδιου ή της οικογένειας του ταξιδιώτη
4. Κάλυψη εξόδων καραντίνας έως 1.500€ για Covid-19
5. Έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα, έξοδα μετάφρασης, έξοδα νομικής υποστήριξης
6. Καλύψεις για απώλεια ή καθυστέρηση αποσκευών
7. Έξοδα του ταξιδιώτη λόγω πρόωρης διακοπής της εκδρομής του
8. Έξοδα διαμονής και επικοινωνίας, εξαιτίας απώλειας ταξιδιωτικών εγγράφων
9. Έξοδα για καθυστέρηση πτήσης πάνω από 4 ώρες

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus Travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό

Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει

ΔΙΠΛΗ ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΔΥΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

1. Εδώ και 26 χρόνια οι ταξιδιώτες επιλέγουν το Versus Travel για την ποιότητα των υπηρεσιών του, αλλά κυρίως για την ασφάλεια και τη σιγουριά του ταξιδιού.
2. Τον Μάρτιο του 2020 (και όλη την περίοδο της πανδημίας) το Versus Travel απέδειξε ότι και σε ακραίες συνθήκες, όπως αυτές του κορωνοϊού, μπορεί να εγγυηθεί τις προκαταβολές των ταξιδιωτών, την κατά το δυνατόν περισσότερο ομαλή συνέχιση του ταξιδιού αλλά και τη χωρίς προβλήματα αεροπορική τους επιστροφή στην Ελλάδα.
3. Τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξαν εκατοντάδες περιπτώσεις, κατά τις οποίες το Versus Travel απέδειξε ότι ο ταξιδιώτης που ταξιδεύει μαζί μας, αισθάνεται εμπιστοσύνη, πως ό,τι και να συμβεί θα αντιμετωπιστεί άμεσα και μάλιστα προς όφελος του.

Όλα τα παραπάνω κάνουν τους ταξιδιώτες να λένε: «Ταξιδεύω με το Versus για να έχω το κεφάλι μου ήσυχο»

Δωρεάν καλύψεις του Versus Travel

1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής

- A. Στο Versus Travel προσφέρουμε δωρεάν εδώ και χρόνια στους ταξιδιώτες μας, ασφάλεια κάλυψης της προκαταβολής, σε περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού, λόγω ατυχήματος ή ασθένειας.
- B. Αν προσβληθείτε εσείς προσωπικά από τον Covid-19, πριν την αναχώρηση του ταξιδιού, αποζημιώνεστε μέχρι του ποσού των 700€. Η παροχή αυτή ισχύει μόνο όταν μας ενημερώσετε εγγράφως με αντίστοιχο αποδεικτικό, θετικό τεστ PCR.
- Γ. **Νέα επιπλέον κάλυψη. Προστασία από δυο συμβόλαια:** Με το δεύτερο ασφαλιστικό συμβόλαιο που προστέθηκε, για την κάλυψη από τον κορωνοϊό, έχετε επιπλέον ποσό κάλυψης της προκαταβολής και εκτός Covid-19 περιπτώσεων. Έχετε δηλαδή την προστασία δυο συμβολαίων.

2. Ασφάλεια Versus Travel κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Το Versus Travel παρέχει, εδώ και χρόνια, στους ταξιδιώτες του επιπλέον ασφάλεια που καλύπτει ατύχημα, ασθένεια, απώλεια αποσκευών και πολλές άλλες καλύψεις. Δεν καλύπτει όμως την περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό για την οποία υπάρχει ειδική ασφάλιση (διαβάστε παρακάτω).

Έξτρα Δωρεάν Ασφάλεια Covid-19 και καραντίνας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, αλλά και επιπλέον συμπληρωματικής κάλυψης ασθένειας, ατυχήματος, απώλειας αποσκευών και εκτός Covid-19 περιπτώσεων. Έχετε δηλαδή την προστασία 2 συμβολαίων.

1. Τι είναι η Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 του Versus Travel

Λόγω των ειδικών συνθηκών και επειδή θέλουμε να εξασφαλίσουμε για εσάς με κάθε υπευθυνότητα ένα ξέγνοιαστο και χαρούμενο ταξίδι χωρίς άγχος, σας παρέχουμε δωρεάν μία ξεχωριστή, ειδική Ασφάλεια που καλύπτει και τον Covid-19, επιπλέον της προαναφερθείσας σχετικής κάλυψης του Versus, στην προηγούμενη παράγραφο.

2. Τι επιπλέον καλύπτει η έξτρα Ασφάλεια COVID-19

Η έξτρα Ασφάλεια COVID-19 καλύπτει διακοπή του ταξιδιού εφόσον ο ταξιδιώτης νοσηλευτεί λόγω Covid-19 στο εξωτερικό ή τεθεί σε καραντίνα με εντολή κυβέρνησης ή άλλης αρχής κατά τη διάρκεια του ταξιδιού λόγω έκθεσης του ιδίου ή άλλου συνταξιδιώτη του στη μεταδοτική ασθένεια. Στην περίπτωση αυτή ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΟΙ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Ή Η ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΟΥΝ. Καλύπτεται επίσης τα έξοδα της καραντίνας στο εξωτερικό μέχρι του ποσού 1500€. Επίσης όταν ο ασφαλισμένος ταξιδιώτης μπορέσει να επιστρέψει στην Ελλάδα καλύπτουμε τα έξοδα του ταξιδιού επιστροφής του, αλλά και της οικογένειας του εφόσον ο ίδιος επιστρέψει στην Ελλάδα.

3. Άλλες καλύψεις και των δυο ασφαλιστικών συμβολαίων. Διπλή κάλυψη από δυο ασφαλιστικά συμβόλαια

Υπάρχουν και επιπλέον καλύψεις όπως και επιπλέον σημαντικές ταξιδιωτικές καλύψεις, επαναπατριsmός και της οικογένειας του ταξιδιώτη, έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα στο σημείο του συμβάντος, έξοδα διερχόμενης, έξοδα μετάφρασης ιατρικού φακέλου, απώλεια αποσκευών καθυστερήσεις πτήσεων νομική υποστήριξη και άλλες καλύψεις.

*Όλες οι παραπάνω καλύψεις δίνονται δωρεάν μόνο για τα οργανωμένα ταξίδια εκτός Ελλάδας. Για τα ατομικά ταξίδια δίνονται με επιβάρυνση.

Η ασφάλεια καλύπτει ταξιδιώτες από την Ελλάδα, περιπτώσεις ασθένειας για άτομα έως 75 ετών και περιπτώσεις ατυχήματος για όλες τις ηλικίες. Για ταξιδιώτες από την Κύπρο καλύπτει περιπτώσεις ασθένειας και ατυχήματος για άτομα έως 70 ετών. Για ταξιδιώτες από την Κύπρο, εάν είστε πάνω από 70 ετών, υπάρχει χρέωση. Καλέστε τα γραφεία μας στη Λευκωσία για περισσότερες πληροφορίες.

Το μαγικό ταξίδι στην Κούβα του Versus

Η Κούβα, «Το Μαργαριτάρι της Καραϊβικής», δεν είναι ένα ακόμη νησί. Μια μοναδική γοητεία αναβλύζει από κάθε γωνιά της. Ο ερωτισμός ξεχειλίζει. Η ζωντάνια της εκφράζεται στην εξωτική μουσική και τους χορούς της. Η Κούβα δεν είναι μόνο Κομμουνισμός και Πούρα. Οι εικόνες είναι ποικίλες και αλλόκοτες: αποικιακή αρχιτεκτονική, αμερικάνικα αυτοκίνητα της δεκαετίας του '50, εκπληκτικές παραλίες, δάση με φοίνικες, κοραλλιογενή νησάκια και ο νοσταλγικός τρόπος ζωής που αναφέρεται στα έργα του Έρνεστ Χέμινγουεϊ και του Γκράχαμ Γκρην. Εδώ έζησαν και ζουν άνθρωποι που έγιναν αιώνια σύμβολα, με εξέχοντες πρωταγωνιστές τον γοητευτικό επαναστάτη Τσε Γκεβέρα και τον Φιντέλ Κάστρο. Εδώ παραμένει υψωμένο το τελευταίο λάβαρο αντίστασης στις σαρωτικές δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης. Ένα εξωτικό νησί που παραμένει στο προσκήνιο της ιστορίας για σχεδόν μισό αιώνα και εμφανίζει μεγάλες αντιθέσεις και ιδιαιτερότητες. Η Κούβα μπορεί μέσα από τον πλούτο και την ποικιλία της να ευχαριστήσει, να σαγηνεύσει και να προσφέρει τις εκπλήξεις της στον επισκέπτη.

Μεξικό

Το Μεξικό δεν είναι μία, αλλά πολλές χώρες μαζί. Χώρα των αντιθέσεων από την ίδια της τη φύση: ηφαιστεια με χιονισμένες κορυφές, παραλίες με πελώρια κύματα, υψίπεδα κοντά στον ουρανό και στον ήλιο, ζούγκλες, άγονες πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες, έρημοι, γκρεμοί, φαράγγια και βαθιές κοιλάδες.

Μια παρθένα φύση με την οποία ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία. Είναι γη των ονείρων, χώρα υπέρτατου φωτός, τόπος μυστηρίου και θρύλου, όπου η σφραγίδα της αρχαίας ιστορίας του ανθρώπου είναι πολύ αισθητή.

Αρχαίοι πολιτισμοί (Ολμέκοι, Ζαποτέκοι, Μάγιας, Τολτέκοι, Αζτέκοι κ.λπ.), που εξαρθρώθηκαν από τους Κονκισταδόρες, πυραμίδες, αποικιακά κτίρια, ζούγκλες, εκπληκτικές παραλίες, Ινδιάνοι, Μεστίζος, ντόπια χειροτεχνήματα, νόστιμη και πικάντικη κουζίνα, τεκίλα, συναρπαστικοί ρυθμοί και μουσική. Viva México!

Το ταξίδι μας αυτό απευθύνεται σε ανθρώπους που γοητεύονται από το αυθεντικό και ζεστό πρόσωπο των χωρών της Κεντρικής Αμερικής.

Εικόνες από το ταξίδι μας στην Αβάνα

Μια χώρα που ακροβατεί ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν και με το ένα μάτι κοιτάζει το μέλλον. Ένα μίγμα περασμένων εποχών, αποικιοκρατικής αρχιτεκτονικής. Θαυμάσιες αποικιακές εκκλησίες, παλάτια και μουσεία γνέφουν φιλικά από κάθε γωνιά, προσκαλώντας τον καθένα να εξερευνήσει, να ψάξει και να ανακαλύψει καινούργιους θησαυρούς σε ήδη γνωστά μέρη.

Ο ήλιος δύνει σε σύννεφα που σχεδόν ακουμπούν στον ορίζοντα δημιουργώντας εκπληκτικούς ιριδισμούς.

Ένα βασίλειο φτιαγμένο από λαβύρινθους μικρών δρόμων με ανοίγματα σε σκιερές πλατείες, γεμάτο μεγαλοπρέπεια κτίρια και ταπεινά σπιτάκια, σε ένα υπέροχο ανακάτεμα του ένδοξου παρελθόντος με το πολύχρωμο και φασαριόζικο παρόν.

Αυτοκίνητα από τη δεκαετία του 50 κυκλοφορούν σαν κόπια από κινηματογραφική ταινία, κουβαλώντας πλήθος αναμνήσεων.

Για να είστε σίγουροι πού θα μείνετε!

Hotel Royalton Habana 5*

Αποκλειστικά στο **Versus** χρησιμοποιούμε το ολοκαίνουργιο, κεντρικότατο και το πιο πολυτελές ξενοδοχείο της Αβάνας, το **Hotel Royalton Habana 5***, στη καρδιά της Παλιάς Πόλης.

Σας προσφέρουμε την Αβάνα στο... πιάτο!

Μέσα στην παλιά πόλη-κόσμημα, μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, στον κεντρικότερο δρόμο της που καταλήγει στο Καπιτώλιο, στο **Paseo del Prado**, στην ιστορική «γαμπρία» της Αβάνας όπου χτυπάει η καρδιά της πόλης, κυριολεκτικά πάνω στα κύματα της Θρυλικής Μαλεκόν.

Ζήστε μαζί μας την **αυθεντική Αβάνα**, με τις μαγικές της εικόνες να ξετυλίγονται κυριολεκτικά στην πόρτα σας. Από το **καλύτερο roof garden της πόλης**, με θέα που... κόβει την ανάσα, σας προσφέρουμε την Αβάνα στο πιάτο!

Στο **Versus Travel** γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η τοποθεσία του ξενοδοχείου είναι ένα από τα μυστικά της επιτυχίας ενός ταξιδιού. Πόσο μάλλον σε προορισμούς όπως η Κούβα. Μαζί μας θα ζήσετε την Αβάνα στην καρδιά της και όχι σε απομακρυσμένες περιοχές που απαιτούν χρονοβόρες και δαπανηρές μεταφορές με ταξί.

Μόνο το Versus Travel εξασφάλισε για εσάς το ολοκαίνουργιο, κεντρικότατο και το πιο πολυτελές ξενοδοχείο της Αβάνας... το **Hotel Royalton Habana 5***!

Μη συμβιβαστείτε με ξενοδοχεία σε περιοχές μακριά από τον παλμό της πόλης ή επιλογές με υπηρεσίες κατώτερες αυτού που αξίζετε.

Γιατί με το Versus Travel παίρνετε πάντα τα καλύτερα!

Πώς είναι να μένεις στην καρδιά της Παλιάς Πόλης της Αβάνας;

Είναι...

- Σαν να μπήκες σε μια μαγική μηχανή του χρόνου και να ταξιδέψεις στο παρελθόν της χώρας.
- Σαν να ζεις μέσα σε πίνακα ζωγραφικής, με έντονο το μπαρόκ και το νεοκλασικό στοιχείο.
- Σαν να είσαι κι εσύ μέρος της πλούσιας ιστορίας και της πολύχρωμης κουλτούρας της Κούβας.

Βγαίνοντας από το ξενοδοχείο *Hotel Royalton Habana 5** βρίσκεσαι ήδη στην καρδιά της παλιάς πόλης που σφύζει από ζωή από το πρωί μέχρι το βράδυ και ξεκινάς, χωρίς καμία καθυστέρηση, την περιήγηση στα γραφικά της σοκάκια.

Το βλέμμα σου μαγνητίζουν τα επιβλητικά κτήρια απίστευτης αρχιτεκτονικής που θα συναντήσεις στο διάβα σου. Θα περάσεις από πλατείες με όμορφα καφέ, θα ακούσεις ζωντανές μουσικές από υπαίθριες μπάντες και θα δεις παντού στην πόλη ανθρώπους χαρούμενους και φιλικούς, να συζητούν με χαμόγελο και να χορεύουν... δίνοντας μαθήματα ζωής!

MELIÁ
HOTELS & RESORTS

Απολαμβάνουμε στο ταξίδι μας, τις διανυκτερεύσεις μας στο Βαραδέρο, σε αυτό το εκπληκτικό all-inclusive ξενοδοχείο δίπλα στην πιο εντυπωσιακή παραλία της Κούβας. Το Meliá Internacional Varadero συνδυάζει την τελευταία λέξη της τεχνολογίας και το φανταστικό design, για να προσφέρει στους επισκέπτες τη μεγαλύτερη δυνατή άνεση στα μοντέρνα δωμάτιά του, ποικιλία γευστικών επιλογών στο menu των φαγητών του και διαφορετικές εγκαταστάσεις αναψυχής.

Το ξενοδοχείο χαρίζει μια ανώτερη διαμονή, ενώ οι υπηρεσίες του ενισχύουν την ταξιδιωτική μας εμπειρία. Ενισχύστε τη θετική σας ενέργεια στο YHI Spa με θέα στη θάλασσα, πάρτε μέρος στη διασκέδαση κάθε μέρα στη διάσημη παραλία της Καραϊβικής ή απολαύστε όλες τις εκτενείς επιλογές φαγητού που προσφέρει. Ένα ξενοδοχείο προσεκτικά επιλεγμένο από το Versus, που εγγυάται βραδιές γεμάτες διασκέδαση ή ξεκούραση για κάθε απαιτητικό επισκέπτη.

MELIÁ INTERNACIONAL VARADERO

Ένα ιδανικό ξενοδοχείο για να ανακαλύψετε όλες τις ομορφιές του Τρινιδάδ.

Ανακαλύψτε μια από τις πιο όμορφες περιοχές της Κούβας και όλες τις εξαιρετικές υπηρεσίες σε αυτό το μοντέρνο ξενοδοχείο 5* δίπλα στη θάλασσα και με εκπληκτική θέα στην Καραϊβική και στα βουνά Escambray.

Επιλέξαμε το ιδανικότερο κατάλυμα για τις περιηγήσεις μας στο νησί. Το Meliá Trinidad Península είναι ένα κομψό, παραθαλάσσιο ξενοδοχείο 5* στην πολιτιστική πόλη του Τρινιδάδ και δίπλα στο Εθνικό Πάρκο Torres de Collantes.

Απολαύστε μοναδική θέα από το δωμάτιό σας, κάντε μια βουτιά στη ζεστή θάλασσα ή στις πισίνες του ξενοδοχείου. Το ξενοδοχείο προσφέρει μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών, μοντέρνο design και αποτελεί ξεχωριστή επιλογή για να ολοκληρώσουμε την διαμονή μας στην Τρινιδάδ.

Γιατί με το Versus Travel παίρνετε πάντα

MELIÁ PENÍNSULA TRINIDAD

Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ VERSUS

Ένα σπάνιο πρόγραμμα αποκλειστικά για τους πιο ανήσυχους ταξιδιώτες που λατρεύουν την κουλτούρα αυτών των δύο απίθανων χωρών: Κούβα και Μεξικό, μαζί σε ένα εξαιρετικό ταξίδι-αποκάλυψη, με τεράστιο πλούτο σε επισκέψεις, εξερευνήσεις, εμπειρίες, εικόνες, μουσικές, αρώματα, συναισθήματα. Το απόλυτο ταξίδι για τους εραστές του λάτιν στοιχείου αλλά και του πολιτισμού, της Ιστορίας και των σπάνιων μνημείων! Από τις φυτείες καπνού της δυτικής Κούβας μέχρι τις προκολομβιανές πυραμίδες της Τεοτιχουακάν, όλα είναι εδώ!!!

Δείτε τι περιλαμβάνει αυτό το μοναδικό πρόγραμμα!

ΣΤΟ ΜΕΞΙΚΟ

- Διαμονή στην Πόλη του Μεξικού στο πολυτελές **Barcelo Reforma 5***, ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της μεξικάνικης πρωτεύουσας.
- Με ημιδιατροφή.
- Εκδρομή με **βαρκάδα στα κανάλια του Χοτσιμίλκο**, με τους αλέγγρους Μεξικάνους, ντυμένους με πολύχρωμες φορεσιές και τα γνωστά σε όλους σομπρέρο, να οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους, τις «πραχινέρας» (trajineras), στολισμένες με λογίων πράγματα, πουλώντας τα αγαθά τους και τραγουδώντας παραδοσιακά τραγούδια!
- Σε αυτό το πρόγραμμα **Versus η μια εμπειρία διαδέχεται την άλλη. Τίποτα δεν είναι προαιρετικό!**
- Άλλο ένα δείγμα της πληρότητας με την οποία το Versus Travel φτιάχνει τα προγράμματά του. Θα μπορούσαμε να αρκεστούμε σε μια ξενάγηση στο Μέξικο Σίτι και σε άλλη στις **Πυραμίδες** και την **Παναγία της Γουαδελούπης**. Το Versus Travel, πάντα κοντά στον ταξιδιώτη που τα θέλει όλα, έχει εμπλουτίσει το πρόγραμμά του με επιπλέον επισκέψεις στα κανάλια του **Χοτσιμίλκο** και στο **σπίτι της Φρίντα Κάλο**. Έτσι έχουμε μια εκτεταμένη άποψη του Μέξικο Σίτι, αλλά και μιας πολύ μεγάλης περιοχής γύρω από αυτό.
- **Εκτενής περιήγηση στην Πόλη του Μεξικού** για να γνωρίσουμε σε βάθος μία από τις μεγαλύτερες πόλεις στον κόσμο.
- Το ταξίδι συνοδεύει **έμπειρος Έλληνας αρχηγός**, που γνωρίζει πολύ καλά την ιστορία και τον πολιτισμό του Μεξικού. Μαζί του θα δείτε το πραγματικό Μεξικό, την κουλτούρα των ανθρώπων του και την καθημερινότητά τους. Θα σας μιλήσει για τους Μάγιας, τους Ατζέκους, τους Ολμέκους και θα σας διηγηθεί μύθους και δοξασίες.
- Προσφέρεται δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα Ελληνικά Versus Travel.

ΣΤΗΝ ΚΟΥΒΑ

- **ΜΟΝΟ** στο **Versus 4** διαν/σεις στην ακριβή Αβάνα στο **Hotel Royalton Habana 5***, στη καρδιά της Παλιάς Πόλης της Αβάνας. Ούτε λιγότερες ούτε αποκλειστικά διαμονές σε μικρότερα 3* στην επαρχία για μείωση κόστους. Τώρα που πλέον η διαθεσιμότητα των 5* ξενοδοχείων στην Αβάνα σπανίζει.
- Δύο (2) διανυκτερεύσεις στο Βαραδέρο, στο **εξαιρετικό all-inclusive Meliá Internacional Varadero 5***, το οποίο θα σας χαρίσει αξέχαστες ημέρες, απολαμβάνοντας απεριόριστη κατανάλωση ποτών και γευμάτων.
- Δεν είναι κρίμα να ΜΗΝ μείνετε στο **Τρινιδάδ** και απλά να το δείτε μόνο με μια βιαστική επίσκεψη; Με το Versus διανυκτερεύουμε στο Τρινιδάδ για να ζήσουμε την πόλη και το βράδυ, όταν γίνεται μια ολόκληρη παρέα. Δεν κάνουμε ένα απλό πέρασμα. Επιλέγουμε να διανυκτερεύσουμε στην πολιτιστική πόλη του Τρινιδάδ, στο εκπληκτικό **Meliá Trinidad Península 5***
- Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται επίσκεψη στο **μουσείο Havana Club** για να δούμε πώς παρασκευάζεται το ρούμι. Εκεί θα δοκιμάσουμε και ρούμι.
- Επίσκεψη στο **κέντρο εκτροφής κροκοδειλών** στην Γκουαμά.
- Βαρκάδα στη **Λίμνη του Θησαυρού**.
- Επίσκεψη σε **εργοστάσιο παρασκευής πούρων** στην Αβάνα.
- **Είσοδος στο παραδοσιακό μπαράκι La Canchachara** όπου θα μας σερβίρουν το ομώνυμο ποτό που έπιναν οι σκλάβοι στις φυτείες.
- Επίσκεψη στο **θέατρο Thomas Terry** στο Σιενφουέγκος.
- Επίσκεψη στο **σπήλαιο του Ινδιάνου**, το οποίο και θα διασχίσουμε με βάρκα.
- **Παραδοσιακό γεύμα αυθεντικής κουβανικής κουζίνας** σε ένα εξαιρετικό εστιατόριο.
- Εμπειρότατος Έλληνας αρχηγός-ξεναγός (και όχι τοπικός ελληνόφωνος), ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τη χώρα και θα σας προτείνει λύσεις ώστε η διαμονή να σας μείνει αξέχαστη. **Ο αρχηγός θα είναι μαζί σας σε όλη τη διάρκεια της παραμονής σας στην Κούβα**. Θα σας μυήσει στην πραγματική της ζωή, θα σας μάθει την ιστορία της, θα σας διηγηθεί τους μύθους της, θα σας δείξει πώς διασκεδάζουν οι Κουβανοί και όχι οι τουρίστες στην Κούβα. **Παρατηρήστε ότι το ταξίδι του Versus Travel το συνοδεύει Έλληνας αρχηγός και όχι ελληνόφωνος τοπικός αντιπρόσωπος**.
- Βλέπετε και ζείτε περισσότερη και πιο γνήσια Κούβα. Δεν είναι τυχαίο που πολλοί ταξιδιώτες που γύρισαν από ένα τέτοιο ταξίδι λένε ότι η Κούβα δεν ήταν αυτό που φαντάζονταν. Σίγουρα δεν είδαν την πραγματική Κούβα. Το ταξίδι μας στην Κούβα δεν είναι ένα συνηθισμένο πρόγραμμα. Εμείς διεισδύουμε στη ζωή και στη φιλοσοφία της χώρας με έναν ιδιαίτερο τρόπο. **Η Κούβα με το Versus θα σας μείνει αξέχαστη!!!**
- Η βόλτα με τα **παραδοσιακά αυτοκίνητα του '50** θα σας μεταφέρει στην εποχή της μαφίας, στην Κούβα του Lucky Luciano και του Φρανκ Σινάτρα, σε μια διαδρομή γεμάτη νοσταλγία στους δρόμους της ημιφωτισμένης ρομαντικής Αβάνας.
- Προσφέρεται δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα ελληνικά Versus Travel.

Το σημαντικότερο,

οι αναχωρήσεις του Versus πραγματοποιούνται!

Travel Identity
by Versus

Το πιο ολοκληρωμένο πρόγραμμα της ελληνικής αγοράς για την **Κούβα** μαζί με την **Πόλη του Μεξικού!** Ένα από τα πιο συναρπαστικά προγράμματα του Versus που θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο μέσα από τεράστια εμπειρία και γνώση των δύο προορισμών: και το Versus έχει ήδη συλλέξει πάνω από δύο δεκαετίες εμπειρίας και συνεχών ταξιδιών στην Κούβα και στο Μεξικό ώστε να μπορεί να οργανώνει ένα τόσο απαιτητικό ταξίδι. Το μεγάλο ατού μας όμως δεν είναι τα ολοκαίνουργια, κεντρικότερα και τα πιο πολυτελή ξενοδοχεία που εξασφαλίσαμε για την διαμονή σας καθ' όλη την διάρκεια του ταξιδιού στην Κούβα (το Royalton Habana Hotel 5* στη καρδιά της Αβάνας, το all-inclusive Meliá Internacional Varadero 5* στο Βαραδέρο και το Meliá Trinidad Península 5* στο Τρινιδάδ), ούτε τα δεκάδες αξιοθέατα που περιλαμβάνουμε στο πρόγραμμά μας: είναι οι απόλυτα ειδικευμένοι Έλληνες αρχηγοί μας (όχι τοπικοί ελληνόφωνοι), που θα είναι διαρκώς μαζί σας κατά την παραμονή σας στο νησί και θα σας δείξουν βήμα-βήμα αυτά που δεν βλέπει ο τουρίστας στην Κούβα. Αυτά για τα οποία πάντα λέμε ότι η «Κούβα δίνει μαθήματα ζωής». Αυτοί θα σας δείξουν τη γνήσια Κούβα, την Κούβα των Κουβανών και όχι την τουριστική.

Το έτερο ήμισυ του ταξιδιού πραγματοποιείται στο Μεξικό, με ένα πλούσιο, όπως συνηθίζουμε, πρόγραμμα ξεναγήσεων στους σημαντικότερους τόπους προκολομβιανών πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στην Κεντρική Αμερική. Τα νέα στοιχεία που εντάξαμε είναι η εκδρομή στο Χοτσιμίλκο, τα κανάλια του οποίου διατρέχουν με ζωηρόχρωμες γόνδολες Μεξικάνοι τροβαδούροι άδοντας παραδοσιακά τραγούδια, καθώς και η επίσκεψη στο σπίτι της Φρίντα Κάλο, που προσέδωσαν στο ταξίδι μας πλούτο καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος πέραν του ιστορικού και αρχαιολογικού που ήδη έχει. **Ένα ταξίδι που τα έχει όλα στον υπερθετικό βαθμό!** Αλλά ένα τέτοιο ταξίδι για να είναι επιτυχημένο πρέπει να έχει και «διαβασμένους» αρχηγούς - και το Versus τους έχει!

Highlights

- ✓ Επισκεφθείτε τις τεράστιες πυραμίδες του σημαντικότερου ιερού χώρου των προκολομβιανών πολιτισμών, του **Τεσιχουακάν**.
- ✓ Ακούστε παραδοσιακά τραγούδια από τους αλέγρους Μεξικάνους με τις πολύχρωμες φορεσιές και τα σομπρέρο τους, που οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους στα κανάλια του **Χοσιμίλκο**.
- ✓ Δείτε το σπίτι της διάσημης **Φρίντα Κάλο!**
- ✓ Κάντε **βόλτα με παραδοσιακά αυτοκίνητα του '50** στην καρδιά της παλιάς πόλης της Αβάνας και δειπνήστε σε τοπικό εξαιρετικό εστιατόριο.
- ✓ Επισκεφθείτε **εργοστάσιο παρασκευής πούρων**, το **μουσείο του HavanaClub** και το Μουσείο της Πόλης στην Αβάνα.
- ✓ Εκδράμετε στο **Βινιάλες** και κάντε βαρκάδα στο σπήλαιο του Ινδιάνου.
- ✓ Επισκεφθείτε το Μουσείο Πόλης στο **Τρινιδάδ** και πιείτε ένα ποτό στο Καντσάντσαρα.
- ✓ Ανακαλύψτε το **Μαυσωλείο του Τσε** στη Σάντα Κλάρα.
- ✓ Χαλαρώστε και απολαύστε τα τirkουάζ νερά και την ομορφότερη παραλία της Καραϊβικής, στο κοσμοπολίτικο **Βαραδέρο**.

Προσοχή! Οι πτήσεις που βλέπετε στα προγράμματα του Versus είναι πραγματικές. Υπάρχει δηλαδή μια αντίστοιχη κράτηση στην αεροπορική. Δεν είναι εικονική πραγματικότητα και απλή παράθεση των δρομολογίων της αεροπορικής εταιρείας. Για αυτό θα βρείτε για την κάθε αναχώρηση συγκεκριμένες πτήσεις και ώρες. Στο Versus δεν θα σας περιμένουν απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής.

AIRFRANCE /

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	08/07/2024	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:15	08:55
AF 950	08/07/2024	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΒΑΝΑ	15:20	19:20
AF 173	18/07/2024	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΠΑΡΙΣΙ	22:00	16:35 +1
AF 1032	19/07/2024	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	20:10	00:20 +1

12 ημέρες / 10 διανυκτερεύσεις

Το πρόγραμμα πραγματοποιείται αντίστροφα, με μία διαν/ση λιγότερη στο Τρινιδάδ.

AIRFRANCE /

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
KL 1952	13/08/2024	ΑΘΗΝΑ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	06:00	08:30
KL 685	13/08/2024	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ	14:30	17:59
AF 959	24/08/2024	ΑΒΑΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	22:00	13:10 +1
AF 1332	25/08/2024	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΘΗΝΑ	15:45	19:50

13 ημέρες / 11 διανυκτερεύσεις

Πρόγραμμα όπως περιγράφεται παρακάτω.

AIRFRANCE /

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
AF 1033	19/10/2024	ΑΘΗΝΑ – ΠΑΡΙΣΙ	06:30	09:10
AF 950	19/10/2024	ΠΑΡΙΣΙ – ΑΒΑΝΑ	15:20	19:20
KL 686	29/10/2024	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ	21:55	15:10 +1
KL 1957	30/10/2024	ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ – ΑΘΗΝΑ	20:55	01:05 +1

12 ημέρες / 10 διανυκτερεύσεις

Το πρόγραμμα πραγματοποιείται αντίστροφα, με μία διαν/ση λιγότερη στο Τρινιδάδ.

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Μουσική κουλτούρα

Ο χρόνος καταργείται, η ζέστη χαλαρώνει τις αισθήσεις, η μουσική τις ξεσηκώνει και ο ταξιδιώτης δεν έχει άλλη επιλογή. Αφήνεται να παρασυρθεί στο ρυθμό της. Άλλωστε όπως λένε και οι άνθρωποι της "εδώ είναι Κούβα, και όλα συμβαίνουν με πάθος!"

Η Κούβα έχει να επιδείξει μια πολυποίκιλη και ανθούσα πολιτιστική ζωή. Το είδος της τέχνης που ξεχωρίζει στο σύγχρονο κουβανέζικο πολιτισμό, ο οποίος εδράζεται στην πλούσια παράδοση της λαϊκής κουλτούρας της χώρας, είναι βέβαια η μουσική. Μία μουσική μοναδική σε χρωματισμούς και συναίσθημα, που τα τελευταία χρόνια έγινε ακόμη πιο δημοφιλής χάρη στις προσπάθειες του χαρισματικού Αμερικάνου κιθαρίστα Ράι Κούντερ.

Ο Κούντερ οργάνωσε το 1997 τις ηχογραφήσεις των θρυλικών Κουβανών μουσικών που είχαν παίξει στην προεπαναστατική Κούβα στο τότε διάσημο στους Αμερικάνους κοσμοπολίτες Buena Vista Social Club.

Το άλμπουμ που κυκλοφόρησε με τον ίδιο τίτλο, συμπεριλαμβάνει κομμάτια που έγιναν πασίγνωστα σε όλο τον κόσμο, όπως το "Ντος Γκαρντένιας" και το "Τσαν Τσαν".

Στο σπουδαίο αυτό δίσκο, που αποτελεί την επιτομή της λαϊκής κουβανέζικης μουσικής, έχει ερμηνεύσει δύο τραγούδια μία από τις πλέον θρυλικές μορφές της μουσικής λάτιν, ο Κομπάι Σεγούντο, στην ηλικία των 90 ετών.

Ο Σεγούντο, εφευρέτης μεταξύ άλλων του αρμόνικο, μιας ειδικής κιθάρας με 7 χορδές, πέθανε πλήρης ημερών το 2003, αφήνοντας στους νεότερους Κουβανέζους μουσικούς μια μοναδική κληρονομιά, η οποία έχει οπτικά αποτυπωθεί στην ομώνυμη με το άλμπουμ του Κούντερ ταινία ντοκιμαντέρ που γύρισε ο σπουδαίος Γερμανός σκηνοθέτης Βιμ Βέντερς το 1999.

Το φαινόμενο Buena Vista Social Club

Στη δεκαετία του '40, στην προεπαναστατική Κούβα, όλος ο καλός κόσμος και κυρίως οι Αμερικανοί κοσμοπολίτες σύχναζαν στη φημισμένη μουσική και χορευτική λέσχη Buena Vista Social Club. Μετά τον Φιντέλ, στα club αυτά μπορεί να μπήκε λουκέτο, στις καρδιές των μουσικών, ντόπιων και ξένων, που ήξεραν τι μουσική ακουγόταν εκεί μέσα, η φλόγα έμενε άσβεστη...

Το 1997, πενήντα σχεδόν χρόνια αφότου η λέσχη είχε κλείσει, ο Αμερικανός κιθαρίστας Ράι Κούντερ μαζί με τον Κουβανό Χουάν ντε Μάρκος Γκονσάλες οργάνωσαν την παραγωγή ενός άλμπουμ με τον τίτλο Buena Vista Social Club. Το άλμπουμ, που ηχογραφήθηκε στην Κούβα από τους ίδιους μουσικούς που έπαιζαν και τότε στο club και δεν ήταν και στα πρώτα νιάτα τους, κυκλοφόρησε και άμα τη εμφανίσει του στα τσαρτς και στα τότε δισκοπωλεία έγινε αμέσως παγκόσμια επιτυχία, κερδίζοντας βραβείο Grammy. Ο Ιμπραήμ Φερέρ, ο Κομπάι Σεγκούντο, η Ομάρα Πορτουόντο, ο Ρουμπέν Γκονζάλες και η παρέα τους ξεκίνησαν τις περιοδείες ανά τον κόσμο. Όπου εμφανιζόταν η μπάντα, γινόταν χαμός, λαϊκό προσκύνημα. Οι «παππούδες» από την Κούβα έσπαγαν ταμεία... όχι μόνο με τις φωνές και τις απογειωτικές μουσικές τους, αλλά και με τις κινήσεις, την αύρα και την απόλυτη γλύκα τους. Ήταν η χαρά της ζωής.

Αβάνα η αιώνια ζωντανή πόλη

Σε αυτή τη χώρα η μουσική αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής των ανθρώπων. Το τραγούδι και ο χορός είναι ο τρόπος έκφρασης των Κουβανών και το μοναδικό μέσο αντιμετώπισης των δυσκολιών. Άλλωστε στο μυαλό όλων η Κούβα είναι συνυφασμένη με μία μελωδία... Την πιο ρυθμική....

Η Αβάνα είναι ένα μικρό βασίλειο φτιαγμένο από λαβύρινθους μικρών δρόμων, με ανοίγματα σε σκιερές πλατείες, γεμάτο μεγαλόπρεπα κτίρια και ταπεινά σπιτάκια. Ένα ανακάτεμα του ένδοξου και ηρωικού παρελθόντος με το χρωματιστό και φασαριόζικο παρόν.

Κτισμένη από Ισπανούς Κοκινσταδόρες που προσάραξαν στο λιμάνι της πόλης αιώνες πριν, διατηρεί μέχρι και σήμερα έντονα τα σημάδια της εποχής εκείνης.

Οι δρόμοι της παλιάς Αβάνας θα σας εντυπωσιάσουν με τα παλιά αρχοντικά να στέκονται σχεδόν ετοιμόρροπα, διατηρώντας την αίγλη της παλαιάς αριστοκρατίας. Το 1982 το παλαιό κομμάτι της πόλης ανακηρύχθηκε από την UNESCO ως τόπος παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Παρά την κίνηση των παντός είδους τροχοφόρων – από ποδήλατα μέχρι και αμερικανικές κούρσες προηγούμενων δεκαετιών - οι ντόπιοι ξεχύνονται στους δρόμους και περπατούν. Η βόλτα στην πόλη γίνεται μία αξέχαστη εμπειρία.

Οι Κουβανοί είναι ένας ιδιαίτερος λαός. Μπορεί να μην γνωρίζουν να επικοινωνήσουν στη γλώσσα σου, αλλά σίγουρα θα τους καταλάβεις, από το λαμπερό χαμόγελο και από τη "γλώσσα του σώματος". Όλες τους οι κινήσεις είναι ρυθμικές και χορευτικές, κάνοντας την όποια χειρονομία να φανεί σαν τμήμα ενός λάτιν χορού.

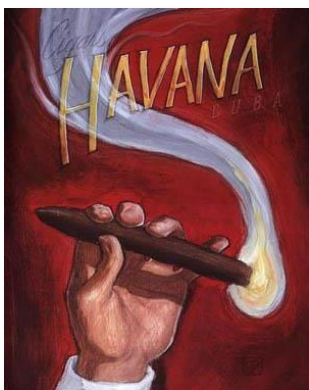
Κοριτσάκια με πολύχρωμα φουστάνια και κοκαλάκια στα μαλλιά χορεύουν παντού, ενώ μαμάδες και γιαγιάδες απλώνουν τις καρέκλες τους στη μέση του δρόμου για να αρχίσουν την κουβέντα τους. Μικροπωλητές περιφέρονται στα δρομάκια με τιςπραμάτειες τους, ενώ αγόρια σε όλες τις ηλικίες παίζουν μπίτζμπολ με αυτοσχέδια μπαστούνια. Παράλληλα με όλα αυτά ακούγονται από παντού μελωδίες. Μελωδίες που σε κάνουν να θες να πιαστείς από το χέρι και να αρχίσεις να χορεύεις... να νιώσεις όπως αυτοί.

Και όλα αυτά υπό το άγρυπνο βλέμμα του Τσε Γκε Βάρα, που υπάρχει παντού. Σε σημαίες, σε μακό μπλουζάκια ακόμα και σε κούπες.

Λίγο παρακάτω υπαίθριοι πωλητές πουρών σας προσκαλούν να αγοράσετε από τηνπραμάτεια τους, ενώ περιφερόμενοι ζαχαροπλάστες με ένα ταψί πουλάνε λιχουδιές στους περαστικούς.

Καθώς κάνετε τη βόλτα σας θα βλέπετε παντού υπαίθριες μπάντες. Μουσικοί που ξεδιπλώνουν όλο τους το ταλέντο χωρίς παρτιτούρες, ντόπιοι και ξένοι που κινούνται ρυθμικά στο ρυθμό της μουσικής.

Αυτή είναι η Κούβα, τόπος πολύχρωμος, πολύβουος και χαρούμενος!

Η Ιστορία των πούρων

Το φυτό καπνός (*nicotiana tabacum*) καλλιεργήθηκε κατά πάσα πιθανότητα για πρώτη φορά από τους ιθαγενείς της Αμερικής στην χερσόνησο Γιουκατάν, στην περιοχή του σημερινού Μεξικού, για να εξαπλωθεί αργότερα τόσο στη βόρεια όσο και στη νότια Αμερική. Είναι άγνωστο το πότε καλλιεργήθηκε για πρώτη φορά ή πότε χρησιμοποιήθηκε για κάπνισμα. Το σίγουρο όμως είναι ότι η Ευρώπη γνώρισε τον καπνό μετά το ταξίδι του Κολόμβου το 1492. Δύο από τους ναύτες του ανέφεραν ότι οι Ινδιάνοι της Κούβας, κάπνιζαν μία μορφή πρωτόγονου πούρου, από στριμμένα, αποξηραμένα φύλλα καπνού τυλιγμένα σε άλλα φύλλα από φοίνικα ή μπανανιά. Πολύ γρήγορα οι Ισπανοί και οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι ναύτες απέκτησαν το συνήθειο αυτό, όπως και οι κονκισταδόρες.

Το κάπνισμα εξαπλώθηκε στην Ισπανία και την Πορτογαλία και σύντομα και στη Γαλλία, κατά πάσα πιθανότητα μέσω του Γάλλου πρέσβη στην Πορτογαλία Ζαν Νικόντ, που έδωσε και το όνομά του στη νικοτίνη.

Αργότερα το συνήθειο πέρασε στην Ιταλία και, μετά από το ταξίδι του Σερ Γουόλτερ Ράλεϊ στην Αμερική, στην Αγγλία. Ο καπνός άρχισε να καλλιεργείται εμπορικά στην Αμερική. Πιστευόταν ότι είχε ιατρικές ιδιότητες, αλλά υπήρχαν κιόλας αρκετοί που το θεωρούσαν κακό - ο Φίλιππος Β' της Ισπανίας και ο Τζέιμς Α' της Αγγλίας τον είχαν αποκηρύξει.

Η λέξη **"cigar"** ("πούρο" στην αγγλική), προέρχεται από τη λέξη **"sika"** των Ινδιάνων Μάγιας, η οποία έγινε **"cigarro"** στα Ισπανικά. Η λέξη μπήκε τελικά σε ευρεία χρήση στα μέσα του 18ου αιώνα.

Τα πούρα, όπως τα γνωρίζουμε σήμερα, κατασκευάστηκαν για πρώτη φορά στην Ισπανία τον 18ο αιώνα, χρησιμοποιώντας καπνό από την Κούβα. Εκείνη την εποχή η Κούβα δεν έκανε εξαγωγή πούρων. Το 1790 η βιοτεχνία πούρων εξαπλώθηκε βόρεια των Πυρηναιών, με μικρά εργοστάσια να στήνονται στη Γαλλία και τη Γερμανία. Οι Ολλανδοί άρχισαν επίσης να φτιάχνουν

πούρα χρησιμοποιώντας καπνό από τις Ανατολικές Αποικίες.

Το κάπνισμα των πούρων όμως διαδόθηκε σαν συνήθειο στη Γαλλία και τη Βρετανία μετά τον Πόλεμο της Χερσονήσου (1808 - 14), όταν οι Γάλλοι και Άγγλοι βετεράνοι έκαναν γνωστό το συνήθειο που απέκτησαν κατά την διάρκεια της θητείας τους στην Ισπανία.

Η παραγωγή των **"segars"** ξεκίνησε στη Βρετανία το 1820 και το 1821 ορίστηκε νομοθεσία που έλεγχε την παραγωγή αυτή. Εξαιτίας ενός φόρου εισαγωγής, τα ξένα πούρα στη Βρετανία ήταν κιόλας είδος πολυτελείας. Σύντομα δημιουργήθηκε η ανάγκη για καλύτερης ποιότητας πούρα στην Ευρώπη ενώ τα Ισπανικά πούρα ξεπεράστηκαν από αυτά που κατασκευάζονταν στην Κούβα, η οποία ήταν τότε Ισπανική αποικία.

Τα πούρα, όπως ανακάλυψαν οι Ευρωπαίοι καπνιστές, ταξίδευαν καλύτερα από τον καπνό. Το πούρο έφτασε στη βόρεια Αμερική το 1762 όταν ο Ίσραηλ Πούτναμ, που αργότερα διετέλεσε στρατηγός στην Αμερικανική Επανάσταση (1774 - 1778), γύρισε από την Κούβα (υπηρετούσε στον Αγγλικό στρατό) στο σπίτι του στο Connecticut, όπου ήδη οι άποικοι είχαν αρχίσει να καλλιεργούν τον καπνό από το 17ο αιώνα. Μαζί του έφερε μία επιλογή από πούρα Αβάνας και μεγάλες ποσότητες σπόρων κουβανέζικου καπνού. Αργότερα χτίστηκαν βιομηχανίες κατασκευής πούρων στην περιοχή, που επεξεργάζονταν καπνό από σπόρους φερμένους από την Κούβα.

Στις αρχές του 19ου αιώνα, η ντόπια αμερικανική παραγωγή, άρχισε να παρουσιάζει κάποια κάμψη και τα Κουβανέζικα πούρα άρχισαν να εισάγονται σε μεγάλες ποσότητες. Από το 1860 τα πούρα έγιναν σύμβολο κοινωνικής καταξίωσης και οικονομικής άνεσης στις Ηνωμένες Πολιτείες. Την ίδια περίπου περίοδο το κάπνισμα των πούρων είχε γίνει τόσο δημοφιλές μεταξύ των κυρίων στη Βρετανία και στη Γαλλία, όπου σε όλους τους δημόσιους χώρους, όπως ξενοδοχεία, clubs κλπ, δημιουργήθηκαν χώροι για καπνιστές. Το μετά το γεύμα ένα πούρο, συνοδευόμενο από κάποιο ποτό όπως

port ή brandy, άρχισε να γίνεται παράδοση. Αυτό έδωσε στα πούρα και στο κάπνισμά τους μια επιπλέον ώθηση. Καθώς και το γεγονός ότι ο Πρίγκιπας της Ουαλίας, Εδουάρδος ο 7ος ήταν φανατικός καπνιστής, παρ' όλες τις αντιθέσεις της μητέρας του, της βασίλισσας Βικτώριας.

Τα τσιγάρα με τσιγαρόχαρτο πρωτοεμφανίστηκαν στις αρχές του 19ου αιώνα, σαν φτηνή εναλλακτική λύση αντί των πούρων. Η εισαγωγή μηχανών κατασκευής πούρων στη δεκαετία του 1980 αύξησε τη δημοτικότητα αυτού του τύπου καπνίσματος, το οποίο είχε επικρατήσει κατά τον Α' παγκόσμιο πόλεμο. Συνέπεια αυτού ήταν η παραγωγή πούρων από μηχανές και ξεκίνησε στην Κούβα το 1920, όταν η κατασκευή και το κάπνισμα των χειροποίητων πούρων άρχισαν να παρουσιάζουν μια αργή αλλά σταθερή πτώση.

Γενικά το κάπνισμα έγινε πολύ λιγότερο δημοφιλές μετά από μια ανακοίνωση που ανέφερε τις επιπτώσεις του στην υγεία το 1960. Στις αρχές όμως του 1990 υπήρξε μια μεγάλη δημοτικότητα και πάλι για τα χειροποίητα πούρα. Έγιναν και πάλι της μόδας, χάρη στον ενθουσιασμό που έδειξαν γι' αυτά κάποιοι σταρ, όπως ο Arnold Schwarzenegger, ο James Woods, ο Jack Nicholson, η Sharon Stone, η Demi Moore και το μοντέλο Linda Evangelista και έτσι έγιναν τόσο δημοφιλή όσο ποτέ.

Τις πρώτες μέρες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ο πρωθυπουργός της Αγγλίας, Ουίνστον Τσόρτσιλ έλαβε ένα πολύ επείγον τηλεφώνημα από τον πολιορκημένο διευθυντή της Dunhill, του οποίου το κατάστημα μόλις είχε βομβαρδιστεί κατά τη διάρκεια μίας γερμανικής αεροπορικής επιδρομής στο Λονδίνο. Το κρίσιμο αυτό μήνυμα ήταν: "Τα πούρα σας είναι ασφαλή, κύριε". Χωρίς αμφιβολία ο Τσόρτσιλ είχε πιο σημαντικά πράγματα στα μυαλά του. Η ιστορία όμως δείχνει μερικά χαρακτηριστικά των πούρων και αυτών που τα λατρεύουν. Πρώτον, το πόσο σημαντικά ήταν τα πούρα για τον Τσόρτσιλ. Δεύτερον την έντονη προτίμηση των σοβαρών καπνιστών σε συγκεκριμένες μάρκες ή τύπους πούρων και την εμπιστοσύνη που είχαν στους

προμηθευτές τους. Τέλος το πόσο πολύ συμβόλιζαν και συμβολίζουν τα πούρα και ειδικά αυτά της Αβάνας, τη δύναμη και τον πλούτο. Τα πούρα καπνίζονται αργά για χαλάρωση και απόλαυση ή για τη γεύση και το άρωμά τους σε στιγμές προσήλωσης και αφοσίωσης, ενώ τα χειροποίητα πούρα είναι από μόνα τους μικρά έργα τέχνης. Διαφέρουν πάρα πολύ από τα τσιγάρα που καπνίζονται συνήθως σε στιγμές έντασης και σπάνια διακρίνονται για τη γεύση και το άρωμά τους. Τα καλά πούρα έχουν διακριτές ιδιότητες και χαρακτηριστικά που εξαρτώνται από την ποικιλία των φύλλων καπνού, την ικανότητα του κατασκευαστή, την τοποθεσία όπου καλλιεργήθηκε ο καπνός και το λίπασμα που χρησιμοποιήθηκε. Τα καλά πούρα είναι παρόμοια με το καλό κρασί και γι' αυτό οι ειδικοί τείνουν να είναι πολύ συγκεκριμένοι στο τι μάρκες καπνίζουν, από πού τα προμηθεύονται και πώς είναι αυτά αποθηκευμένα. Αν προσφέρει κανείς ένα βιομηχανικό πούρο σε έναν καπνιστή πούρων Αβάνας ή του Άγιου Δομίνικου, η αντίδρασή του θα είναι παρόμοια με αυτή ενός λάτρη του γαλλικού καλού κρασιού όταν του δώσει να πει ρετσίνα.

Ο χρόνος που χρειάζεται για τον καπνό πούρων να ωριμάσει και η σκληρή χειρωνακτική εργασία των χειροποίητων πούρων τα κάνει να είναι μία ακριβή πολυτέλεια. Ούτε είναι εύκολο να βρει κανείς καλής ποιότητας και με καλή αποθήκευση πούρα.

ΔΙΑΤΗΡΩΝΤΑΣ ΤΑ ΠΟΥΡΑ

Το Πούρο είναι φυσικό, οργανικό προϊόν και είναι απαραίτητο να διατηρείται τόσο προσεκτικά, όσο τα τρόφιμα ή το κρασί. Τα σπίτια με κεντρική θέρμανση ή με κλιματισμό είναι ο μεγαλύτερος εχθρός τους. Το ιδανικό περιβάλλον για τη διατήρησή τους είναι ένα υγρό περιβάλλον, χωρίς πολύ κρύο ή ζέστη. Οι πραγματικά φανατικοί καπνιστές πούρων εμπιστεύονται για τη διατήρηση των πούρων τους, τους προμηθευτές τους ενώ κάποιοι άλλοι έχουν στο σπίτι τους ειδικούς χώρους διατήρησης πούρων.

Υπάρχουν όμως πολύ πιο απλοί τρόποι και πρακτικά μέτρα που μπορεί να πάρει κάποιος. Το κλειδί για τη σωστή αποθήκευση των πούρων είναι να σιγουρευτείτε ότι δεν θα ξεραθούν. Γι' αυτό κρατήστε τα στα κουτιά τους, σε κάποιο αεροστεγές μέρος, μακριά από πηγές θερμότητας. Βοηθάει το να βάλετε ένα βρεγμένο σφουγγάρι μέσα στο ντουλάπι και να ελέγχετε να μη στεγνώσει. Αν στο κουτί έχουν μείνει λίγα πούρα τοποθετήστε στο κουτί μια σφραγισμένη σακούλα, της οποίας το εσωτερικό θα έχετε ψεκάσει με νερό. Θα μπορούσατε φυσικά να πάρετε ένα humididor (υγραντή), μια ειδική δηλαδή θήκη διατήρησης πούρων η οποία τα κρατάει νωπά.

Τεκίλα

Η τεκίλα κατάγεται από το Μεξικό. Πήρε το όνομά της από την ομώνυμη μικρή πόλη στο Δυτικό Μεξικό, που απέχει περίπου 55 χιλιόμετρα από την Γκουανταλαχάρα. Ο θρύλος για τη γέννησή της αναφέρει ότι ένας κεραυνός χτύπησε κάποτε μια αγαύη στην περιοχή μιας φυλής Ινδιάνων του Μεξικού. Εκείνοι τότε παρατήρησαν ότι το φυτό άρχισε να εκκρίνει ένα γευστικό και καυτερό υγρό, που όταν το έπινες σου δημιουργούσε ευχάριστα συναισθήματα. Το θεώρησαν δώρο σταλμένο από τους θεούς.

Η αγαύη, η πρώτη ύλη της τεκίλας, δεν είναι κάκτος, όπως οι περισσότεροι λανθασμένα πιστεύουν, αλλά ανήκει στην οικογένεια των κρινοειδών. Η λέξη αγαύη σημαίνει θαυμαστός και αθάνατος!

Η θαυμαστή ιστορία της ξεκινάει στις αρχές του 16ου αιώνα, με την αποβίβαση στο Μεξικό των Ισπανών κατακτητών. Αν και οι περιορισμοί για τη χρήση του αλκοόλ δεν επέτρεπαν την ανεξέλεγκτη κατανάλωσή του, οι Αζτέκοι παρασκεύαζαν ένα ποτό που ονόμαζαν **pulque** (πουλ-κεϋ) από τη ζύμωση του χυμού του καρπού της αγαύης.

Ποτό με "**ονομασία προέλευσης**", η τεκίλα πρέπει σύμφωνα με το νόμο να παράγεται μόνο μέσα στα σύνορα του Μεξικού και να περιέχει τουλάχιστον 51% συμπυκνωμένα ζάχαρα γαλάζιας αγαύης, που καλλιεργείται από τους χιμαντόρες (jimadores, παραγωγοί αγαύης), στις περιοχές του Jalisco, Guanajuato, Michoacan, Nayarit και Tamaulipas. Η πρώτη επίσημη κρατική άδεια από την ισπανική κυβέρνηση για την καλλιέργεια της μπλε αγαύης και τη λειτουργία αποστακτήρα με σκοπό την παρασκευή τεκίλας δόθηκε στον **Jose Cuervo**. Το 1910 υπήρχαν ήδη 100 ποτοποιίες στην πολιτεία του Jalisco, αλλά η πραγματική άνοιξη της τεκίλας αρχίζει μετά το 1920, όταν υιοθετούνται νέες, σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής, δανεισμένες από την προχωρημένη ήδη οινοποιία. Παράλληλα, με την προσθήκη **aguamiel**, δηλαδή νερόμελου, η γεύση της γλυκαίνει και γίνεται πιο προσιτή στους μη ιθαγενείς και κυρίως στους κατοίκους των γειτονικών ΗΠΑ.

Υπάρχουν περισσότεροι από 300 διαφορετικοί τύποι αγαύης και χρειάζονται 8 με 12 χρόνια για να μεγαλώσει η πίνια (riña), δηλαδή ο τεράστιος καρπός της, ο οποίος φτάνει τα 50 κιλά και μοιάζει πολύ με τον καρπό του ανανά. Η καλλιέργεια της μπλε αγαύης δεν χρειάζεται τίποτα περισσότερο από καλό έδαφος και συνεχή παρακολούθηση για τον εντοπισμό τυχόν ασθενειών. Την εποχή της συγκομιδής οι χιμαντόρες συλλέγουν τους καρπούς. Οι αγαύες κόβονται από τη ρίζα και καθαρίζονται από τα φύλλα μέχρι να αποκαλυφθεί η ρίνα, η καρδιά του φυτού. Η καρδιά κόβεται σε τέταρτα και αφαιρείται το σκληρό μέρος που την ενώνει με τη ρίζα για να μην επηρεάσουν το τελικό προϊόν τα πικρά στοιχεία που περιέχει. Στη συνέχεια τα καθαρά κομμάτια βράζουν επί 24 ώρες, οι βρασμένες καρδιές ψύχονται για 2 ημέρες ώστε να αναπτύξουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα στη γεύση και ύστερα ζυμώνονται με μαγιά. Στη διαδικασία της απόσταξης που ακολουθεί, χρησιμοποιούνται αποστακτήρες διαφόρων μεγεθών για να παραχθούν διαφορετικοί τύποι τεκίλας. Στο στάδιο αυτό η τεκίλα εμφιαλώνεται αμέσως ή σε κάποιες περιπτώσεις έπειτα από ορισμένο χρόνο παραμονής σε βαρέλια, ανάλογα με τον τύπο τεκίλας που παράγεται. Οι τύποι της τεκίλας,

σύμφωνα με τη μεξικανική νομοθεσία, είναι τέσσερις. **Silver, Blanco, Plata:** η λευκή τεκίλα, εμφιαλώνεται αμέσως μετά την απόσταξη ή μέσα σε 60 μέρες. Μπορεί να αποθηκευθεί μέχρι την εμφιάλωση σε ανοξείδωτες δεξαμενές, αλλά όχι σε ξύλινα βαρέλια. **Gold, Oro, Suave, Joven ή Joven abocado:** η κίτρινη τεκίλα, είναι το ίδιο με τη Silver, με τη διαφορά ότι γίνεται προσθήκη βελτιωτικών συστατικών - συνήθως καραμέλας και εσάνς δρυός, σε ποσοστό μέχρι 1% του συνολικού βάρους - με σκοπό τη δημιουργία γεύσης και χρώματος που την κάνουν να μοιάζει παλαιωμένη.

Rested ή Reposado: η τεκίλα που έχει ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια για 2 έως 12 μήνες πριν από την εμφιάλωση.

Aged ή Apejo: η τεκίλα που αποθηκεύεται και αφήνεται να ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια περιεκτικότητας το πολύ 350 λίτρων, για περισσότερο από ένα χρόνο πριν να εμφιαλωθεί. Η παλαίωση μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 8 με 10 χρόνια.

Στην αγορά του Μεξικού κυκλοφορούν περισσότερα από **600 είδη τεκίλας**. Οι διαφορές τους εξαρτώνται από την ποσότητα αγαύης που χρησιμοποιείται για την παρασκευή τους. Είναι σαφές πως τα προϊόντα με προσθήκη ζάχαρης, γνωστά ως *mixto tequilas*, είναι πολύ κατώτερα από πλευράς γεύσης, αρώματος και σώματος, συγκριτικά με τις τεκίλες που παράγονται από

100% αγαυή. Το ποσοστό αυτό συνήθως αναγράφεται στην ετικέτα. Η διπλή απόσταξη επιβάλλεται στην παραγωγή της τεκίλας, αλλά η τριπλή μπορεί να προκαλέσει την εξασθένηση του αρωματικού χαρακτήρα της. Η επιλογή ανάμεσα σε μια Añejo ή μια Silver είναι θέμα γούστου, είναι όμως προφανές πως όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια της παλαίωσης τόσο πιο σκούρο γίνεται το χρώμα της τεκίλας και τόσο πιο έντονα είναι τα χαρακτηριστικά αρώματα και οι γεύσεις βαρελιού. Η καλύτερη στιγμή θεωρείται πως είναι στα 4 χρόνια της ωρίμασης. Ωστόσο, η παλαίωση δεν προσφέρει στην τεκίλα την εξαιρετική ποιότητα που προσφέρει σε άλλα αλκοολούχα ποτά.

Προσοχή: όταν ανοίγετε ένα μπουκάλι τεκίλας εκθέτετε αυτομάτως το περιεχόμενό του στο οξυγόνο που, όπως ακριβώς και στο κρασί, θα του προκαλέσει οξείδωση. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να το καταναλώνετε γρήγορα, μέσα σε ένα χρονικό διάστημα μερικών εβδομάδων - δύο μήνες το πολύ. **Ο μύθος του σκουληκιού:** Κάποιες αμερικανικές εταιρείες εμφιαλώνουν τεκίλα και για λόγους εντυπωσιασμού και μάρκετινγκ τοποθετούν σκουληκία μέσα στο μπουκάλι. Δεν πρόκειται όμως σε καμία περίπτωση για μεξικανική παράδοση.

Άσπρο πάτο!

Ο παραδοσιακός τρόπος για να πιείτε την τεκίλα είναι: γλείφω - πίνω - δαγκώνω / αλάτι - τεκίλα - λάιμ. Στο Μεξικό συνήθως χρησιμοποιείται ένα ψηλό και στενό σφηνάκι, το caballito, που σημαίνει μικρό αλογάκι ή αλλιώς tequilito. Οι λάτρεις της τεκίλας όμως προτιμούν να την απολαμβάνουν αργά στα ποτήρια του κονιάκ ώστε να μπορούν να εκτιμήσουν τα ιδιαίτερα αρώματά της. Το caballito πάντως θεωρείται το καταλληλότερο σχήμα και μέγεθος για την κατανάλωση της τεκίλας.

Φρίντα Κάλο

η ζωγράφος που έγινε μανία

Πολλοί διάσημοι καλλιτέχνες, πέρασαν ζωή δύσκολη και χωρίς αναγνώριση. Η **Φρίντα Κάλο** δεν ανήκει ακριβώς σε αυτή τη στατιστική. Αν μη τι άλλο όσο ζούσε ήταν διάσημη, ως η κομμουνίστρια ζωγράφος σύντροφος και σύζυγος του σούπερ σταρ Ντιέγκο Ριβέρα. Ως ανεξάρτητη καλλιτέχνης πρόλαβε να κάνει μόνο τρεις εκθέσεις (Νέα Υόρκη, Παρίσι, Μεξικό) και στην τελευταία πήγε με φορείο... έναν χρόνο προτού πεθάνει. Ο ίδιος ο Ριβέρα την υποστήριξε πολύ καλλιτεχνικά. Ίσως αν δεν υπήρχε αυτός σήμερα να μην τη γνωρίζαμε. Πάντως η εξέλιξη της φήμης της μετά θάνατον ήταν ραγδαία, και πλέον χαρακτηρίζεται ως «frida-mania».

Γεννήθηκε στις 6 Ιουλίου 1907 και στο ζώδιο ήταν καρκίνος. Ο φωτογράφος πατέρας της ήταν Γερμανοεβραίος και η μητέρα της Ισπανομεξικανή. Η

Ίδια έλεγε πως υπήρξε το γέννημα δύο αντίρροπων δυνάμεων: της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας και της ιθαγένειας. Αυτό το γέννημα όμως είχε προβλήματα υγείας. Έξι ετών προσβλήθηκε από πολιομυελίτιδα με αποτέλεσμα να κουτσαίνει. Στα 18 της έπεσε θύμα σοβαρού τροχαίου με αποτέλεσμα τη διάλυση της σπονδυλικής στήλης, του αριστερού χεριού και των κάτω άκρων της. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα να μπαينوβγαίνει στα χειρουργεία για όλη της τη ζωή – τουλάχιστον 30 φορές! Όμως αυτή η δυστυχία της άνοιξε τον δρόμο για τη ζωγραφική.

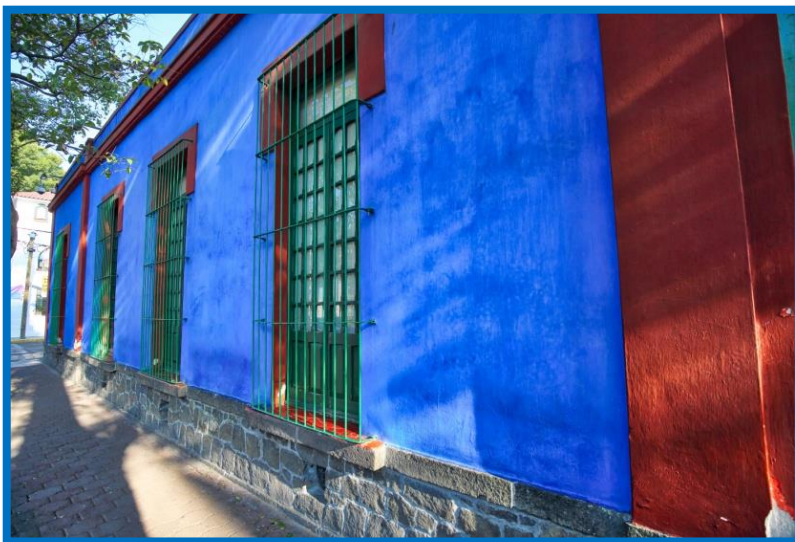
Καθλωμένη μέσα στα νοσοκομεία έγινε αυτοδίδακτη ζωγράφος. Το 1929, τέσσερα χρόνια μετά το μοιραίο δυστύχημα, έδειξε έργα της στον Ντιέγκο Ριβέρα που τον γνώρισε στο Κόμμα. Εκείνος ήταν ήδη ο διασημότερος τοιχογράφος της Λατινικής Αμερικής με πολλές αναθέσεις και στις ΗΠΑ. Εκείνος λοιπόν, ο δύσμορφος σούπερ σταρ, της είπε «πας καλά, συνέχισε». Επίσης ως μέγας γυναικάς την ερωτεύτηκε και την ίδια χρονιά την παντρεύτηκε.

Φυσικά προώθησε τη ζωγραφική της. Τη σύστησε σε σημαντικές φυσιογνωμίες, όπως ο Λέον Τρότσκι και ο Αντρέ Μπρετόν. Ο Μπρετόν τη χαρακτήρισε σουρεαλίστρια και της έκλεισε έκθεση στο Παρίσι. Μάλιστα μεσολάβησε ώστε το Λούβρο να αγοράσει ένα έργο της. Η ίδια δεν πίστευε ότι

έκανε σουρεαλισμό. Έλεγε ότι ζωγράφιζε τη ζωή της και μάλλον αυτό ίσχυε. Η τέχνη της έχει γνησιότητα και αλήθεια. Η τεχνική της μοιάζει με ναΐφ και ίσως αυτό να οφείλεται στην έλλειψη σπουδών. Τα σουρεάλ στοιχεία που έβλεπε ο Μπρετόν μάλλον παραπέμπουν στον μαγικό ρεαλισμό της Λατινικής Αμερικής. Πάντως η ζωγραφική της είναι αναγνωρίσιμη και έχει χαρακτήρα. Όλο το έργο της αποτελείται από αυτοπροσωπογραφίες και διανθίζεται από στοιχεία σχετικά με διάφορες δύσκολες ή ευχάριστες φάσεις της ζωής της. Χρησιμοποιεί λαμπερά χρώματα που αντλούνται από τη μεξικανική παράδοση και τα ρούχα που φορούσε – ένας συνδυασμός παραδοσιακής φορεσιάς με νέτες μοντερνισμού που ήταν της μόδας εκείνη την εποχή.

Η συζυγική σχέση όμως της Φρίντα Κάλο με τον Ριβέρα, ήταν άθλια. Ο γυναικάς είναι πάντα γυναικάς, όταν είναι λατίνος τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα. Τα έφτιαξε μέχρι και με την αδερφή της με την οποία ερωτοτροπούσε μέσα στο συζυγικό σπίτι. Τότε οι δύο ζωγράφοι χώρισαν. Ήταν το 1939. Στο μεταξύ η Φρίντα είχε κάνει έκθεση και στη Νέα Υόρκη, έγινε εξώφυλλο στη Vogue και άρχισε να πίνει, να παίρνει ναρκωτικά, να συνάπτει ερωτικές σχέσεις με άνδρες και γυναίκες – ακόμα και με τον Τρότσκι, σύμφωνα με ανεξακριβώτες φήμες. Παράλληλα η υγεία της χειροτέρευε πολύ και μετά τη δολοφονία του Τρότσκι, το 1940, τον οποίο φυγάδευε το ζευγάρι στο Μεξικό, ξαναπαντρεύτηκαν.

Η Φρίντα ήταν ήδη πλέον γνωστή στους κύκλους των διεθνών εικαστικών, αλλά και πάλι η ρετινιά της «συντρόφου του Ριβέρα» την ακολουθούσε. Εκείνος, το εκμεταλλευόταν θετικά και προσπαθούσε να διαδώσει τη φήμη της σε αντάλλαγμα της δυστυχίας που της είχε προκαλέσει ως σύζυγος. Τα χρόνια από το 1940 έως τον θάνατό της το 1954 κύλησαν σχετικά ομαλά για τη σχέση των δύο καλλιτεχνών, ωστόσο η υγεία της Κάλο πήγαινε από το κακό στο χειρότερο. Πλέον

ζούσαν στο πατρικό της το διάσημο σήμερα «Μπλε Σπίτι» στην πόλη του Μεξικού και η ίδια περνούσε τον περισσότερο καιρό με γύψους, νάρθηκες και παυσίπονα, ζωγραφίζοντας. Το 1953, η πατρίδα της εδέησε να την αναγνωρίσει ως ζωγράφο στην οποία άξιζε μια έκθεση. Εκείνη τότε ήταν στο νοσοκομείο σε άθλια κατάσταση.

Ο Ριβέρα στα εγκαίνια συγκινημένος, έκανε μία εισαγωγή στο κοινό για τη σπουδαιότητα του έργου της. Ενώ έβγαζε τον λόγο του, ακούστηκε η φωνή της ζωγράφου από την είσοδο της γκαλερί να λέει: «Με τίποτα δεν θα έχανα αυτή την έκθεση!». Την έφεραν μέσα τέσσερις, με φορείο. Ένα χρόνο μετά πέθανε ακρωτηριασμένη από πνευμονία. Μετά τον θάνατό της ο Ριβέρα παραχώρησε το «Μπλε Σπίτι» στο κράτος του Μεξικού με την προϋπόθεση να γίνει μουσείο της ζωής και του έργου της Φρίντα. Και δεν έπαψε μέχρι τον θάνατό του, το 1957, να φροντίζει για την καλλιτεχνική υστεροφημία της.

Ντιέγκο Ριβέρα

ο σούπερ-σταν τοιχογράφος του Μεξικού

Οι μη φιλότεχνοι τον έχουν ακουστά ως «σύζυγο της Φρίντα Κάλο» και αυτό είναι μέγα λάθος. Διότι ο Ντιέγκο Ριβέρα υπήρξε ο Νο 1 τοιχογράφος μεγάλης κλίμακας της Λατινικής Αμερικής και μάλιστα τόσο δημοφιλής ώστε παρά το κομμουνιστικό του φρόνημα ελάμβανε αναθέσεις ακόμη και στις ΗΠΑ. Μέχρι και ο ίδιος ο Ροκφέλερ τον προσέλαβε... Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Γεννήθηκε το 1886 στην πόλη Γουαναχουάτο του Μεξικού. Ο πατέρας του ήταν μασόνος φιλελεύθερων αρχών, δάσκαλος και με καταγωγή από εβραϊκή οικογένεια, η οποία είχε ασπασθεί τον Χριστιανισμό. Από νωρίς ο Ριβέρα έδειξε καλλιτεχνική κλίση και σε ηλικία δέκα ετών γράφτηκε στην Ακαδημία Τεχνών του Σαν Κάρλος. Όταν ενηλικιώθηκε πήρε κρατική υποτροφία και πήγε στην Ισπανία για να συνεχίσει τις σπουδές. Όταν πήρε πτυχίο έκανε ένα μεγάλο ταξίδι στην Ιταλία για να μελετήσει

ενδελεχώς τις νωπογραφίες της Αναγέννησης και κατέληξε στο Παρίσι όπου η ζωγραφική έβραζε στις αρχές του 20ού αιώνα. Εκεί επηρεάστηκε από τον Σεζάν, εντρυφήσε στον κυβισμό και προσπάθησε να βρει το προσωπικό του ύφος. Ωστόσο στους καλλιτεχνικούς κύκλους ήταν πιο γνωστός για τις ερωτικές κατακτήσεις του. Μέχρι να επιστρέψει στο Μεξικό είχε ήδη κάνει δύο εξώγαμα παιδιά: ένα αγόρι με τη ζωγράφο Ανζελίν Μπελόφ και ένα κορίτσι με την επίσης ζωγράφο Μαρία Βορομπιέφ - Στρεμπέλσκα. Μπορεί να άφησε πίσω του κι άλλα, αλλά αυτό δεν είναι γνωστό.

Στη γενέτειρά του γύρισε το 1921, όταν εξελέγη πρόεδρος της χώρας ο μεταρρυθμιστής και υποστηρικτής των τεχνών Αλβάρο Ομπρεγκόν. Πλέον το Μεξικό έκανε αναθέσεις και ο Ριβέρα, μαζί με τους ομότεχνούς του Χοσέ Ορόσκο, Νταβίντ Σικέιρος και Ρουφίνο Ταμάιο υπήρξαν οι πρωτεργάτες του νέου εικαστικού κινήματος που ονομάστηκε Μεξικάνικη Αναγέννηση της Νωπογραφίας. Στο πλαίσιο των κρατικών αναθέσεων, ο νεοφερμένος τοιχογράφος φιλοτέχνησε μια σειρά από έργα μεγάλης κλίμακας για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας. Μία από αυτές τις αναθέσεις αφορούσε και την Προπαρασκευαστική Σχολή όπου ήταν μαθήτρια η Φρίντα Κάλο – ένα από τα 35 κορίτσια ανάμεσα σε 2000 αγόρια. Εκεί, πάνω στη σκαλωσιά, τον είδε για πρώτη φορά... προτού πέσει πάνω της το λεωφορείο και προτού αποφασίσει να γίνει και η ίδια ζωγράφος. Τότε

εκείνος ήταν ήδη παντρεμένος με το μοντέλο και συγγραφέα Λούπε Μαρίν και είχε μαζί της δύο κόρες.

Οι κρατικές νωπογραφίες έκαναν το Ντιέγκο Ριβέρα διάσημο. Σε αυτές διαμόρφωσε το προσωπικό ύφος του. Χρησιμοποιούσε τολμηρά και ζωηρά χρώματα και ζωγράφιζε μεγάλες επίπεδες αφαιρετικές φιγούρες με σαφείς επιρροές από την τέχνη των Αζτέκων. Οι τοιχογραφίες του αναπαριστούσαν ιστορίες από τη μεξικάνικη ιστορία και κοινωνία και ως εκ τούτου αποκτούσαν μνημειακό χαρακτήρα. Εκείνη την εποχή η φήμη του ξεπέρασε τα σύνορα του Μεξικού, οπότε και άρχισαν οι αναθέσεις στις ΗΠΑ.

Ο Ντιέγκο Ριβέρα πέρα από καταξιωμένος ζωγράφος υπήρξε γνωστό μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος του Μεξικού. Ως εκ τούτου το 1927 ήταν καλεσμένος του ΚΚΣΕ στη Μόσχα να λάβει μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα δεκάχρονα της Οκτωβριανής Επανάστασης. Επί τη ευκαιρία όσο παρέμεινε εκεί, ο κομισάριος για την Παιδεία, Ανατόλι Λουνατσάρσκι, του ανέθεσε μια τοιχογραφία για τη λήση του Κόκκινου Στρατού. Όμως ο Ριβέρα ήταν φιλοτροτσκιστής και στο ξέσπασμα της διαμάχης Στάλιν-Τρότσκι το 1927 διεγράφη από ΚΚΜ. Κατά συνέπεια ακυρώθηκε η ανάθεση της τοιχογραφίας. Μέσα σε αυτό το κλίμα και ενώ ακόμα βρισκόταν στη Μόσχα, ο Ριβέρα αποφάσισε να κάνει μία ακόμη μεγάλη αλλαγή στη ζωή του. Ζήτησε διαζύγιο από τη Λούπε Μαρίν.

Το 1929, φρεσκοδιαζευγμένος και διαγραμμένος από το ΚΚΜ συνάντησε για δεύτερη φορά τη Φρίντα Κάλο, όταν εκείνη έχοντας μόλις βγει από το νοσοκομείο ζήτησε να του δείξει τα έργα της. Θυμήθηκε την πρώτη συνάντησή τους στο σχολείο, του άρεσε η ζωγραφική της, τον συγκίνησε η ιστορία του ατυχήματος, την ερωτεύτηκε και το ίδιο καλοκαίρι την παντρεύτηκε. Ο γαμπρός ήταν 43 και η νύφη 22 ετών. Την επόμενη χρονιά, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης διοργάνωσε για τον Ντιέγκο Ριβέρα μία μεγάλη αναδρομική έκθεση και αμέσως μετά ήρθαν νέες αναθέσεις στις ΗΠΑ, οι οποίες όμως προκαλούσαν κάθε φορά σάλο λόγω της πολιτικής θεματολογίας τους.

Μπορεί ο καλλιτέχνης να είχε διαγραφεί από το Κόμμα, οι πεποιθήσεις του όμως δεν άλλαξαν. Τον μεγαλύτερο χαμό προκάλεσε η τοιχογραφία με τίτλο «Άνθρωπος στο σταυροδρόμι», που φιλοτέχνησε στο Κέντρο Νέλσον Ροκφέλερ της Νέας Υόρκης το 1933. Στα αποκαλυπτήρια το φιλελεύθερο κοινό αντέδρασε άγρια και την επομένη οι επιθέσεις των ΜΜΕ ήταν κάτι περισσότερο από οξείες. Ο λόγος; Ο Ριβέρα μέσα στο πιο εμβληματικό σύμβολο του καπιταλισμού, στο μέγαρο Ροκφέλερ, είχε ζωγραφίσει τον Λένιν! Τελικά η τοιχογραφία ξηλώθηκε αλλά ο καλλιτέχνης δεν πτοήθηκε... Το 1935 την ξαναζωγράφησε πίσω στο Μεξικό. Το επεισόδιο αυτό έχει δραματοποιηθεί στις ταινίες «Οι αντάρτες του Μπρόντγουεη» (1999) του Τιμ Ρόμπινς και «Φρίντα» της Τζούλι Τέιμωρ (2002).

Πέρα από τις πολιτικο-καλλιτεχνικές περιπέτειες όμως ο Ριβέρα, είχε και εξωσυζυγικές. Ενώ πλέον ήταν παντρεμένος με τη Φρίντα Κάλο, η οποία τον ακολουθούσε στα ταξίδια εδώ κι εκεί για τις αναθέσεις, ο ίδιος καλλιεργούσε συστηματικά τη φήμη του ως διαβόητου γυναικά.

Το 1939 η σύζυγός του τον βρήκε μέσα στο σπίτι τους να ερωτοτροπεί με τη μικρότερη αδερφή της και ζήτησε διαζύγιο. Έναν χρόνο μετά ο Τρότσκι δολοφονήθηκε στο Μεξικό, η υγεία της Φρίντα κατέρρευσε και το χωρισμένο ζευγάρι ξαναπαντρεύτηκε. Έζησαν μαζί στο πατρικό, πλέον, σπίτι της Φρίντα, στην Casa Azul, ως τον θάνατό της το 1954. Την επόμενη χρονιά ο χήρος Ριβέρα παντρεύτηκε την ατζέντισσά του Έμα Ουρτάδο και έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά για το πιο φιλόδοξο έργο του. Μία γιγάντια τοιχογραφία, ένα έπος για την ιστορία της χώρας του, στο Εθνικό Μέγαρο της Πόλης του Μεξικού. Δεν πρόλαβε όμως να το ολοκληρώσει καθώς έφυγε από φυσικά αίτια το 1957.

Τεοτιχουακάν, η πόλη των Θεών

Δημιουργήθηκε από τους Αζτέκους και είναι η σημαντικότερη και μεγαλύτερη προκολομβιανή μητρόπολη του Μεξικού. Μέχρι τη δεκαετία του 1920, ελάχιστα πράγματα ήταν γνωστά για την Τεοτιουακάν που στη γλώσσα Νάουατλ (των Αζτέκων) σημαίνει «η πόλη των θεών». Ωστόσο σήμερα έχουμε πλέον μία καθαρή αναπαράσταση της εξέλιξής αυτής της πόλης-κράτους, η οποία διήρκησε μία χιλιετία και εννοείται πως αποτελεί μνημείο της UNESCO.

Ας δούμε όμως πιο αναλυτικά τη σαγηνευτική ιστορία της. Στην κοιλάδα Τεοτιουακάν, η πρώτη ανθρώπινη εγκατάσταση χρονολογείται το 600 π.Χ. Από τότε και μέχρι το 200 π.Χ. υπήρχαν στην τοποθεσία διάσπαρτα μικρά χωριά, ενώ υπολογίζεται ότι ο συνολικός πληθυσμός της κοιλάδας ανερχόταν περίπου σε 6.000 κατοίκους. Από το 100 π.Χ. έως το 750 μ.Χ., η Τεοτιουακάν εξελίχθηκε σε ένα τεράστιο αστικό και διοικητικό κέντρο με επιρροές σε όλη τη Μεσοαμερική. Με τον όρο

Μεσοαμερική αναφερόμαστε στην πολιτισμική περιοχή που περιλαμβάνει το σημερινό νότιο ήμισυ του Μεξικού, τα εδάφη της Γουατεμάλας, του Ελ Σαλβαδόρ, της Μπελίζε καθώς και τις δυτικές περιοχές της Ονδούρας, της Νικαράγουας και της Κόστα Ρίκα. Ιστορικοί και αρχαιολόγοι ορίζουν αυτή την πολιτισμική περιοχή με βάση τα ακόλουθα στοιχεία: αγροτική οικονομία, καλλιέργεια καλαμποκιού, χρήση δύο ημερολογίων (θρησκευτικού και πολιτικού), ανθρωποθυσίες ως μέρος της θρησκευτικής έκφρασης, λίθινη τεχνολογία και απουσία μεταλλουργίας.

Η ιστορία της Τεοτιουακάν χωρίζεται σε τέσσερις διαδοχικές περιόδους, που είναι γνωστές ως Τεοτιουακάν I, II, III και IV. Η περίοδος I διαρκεί από το 200 π. Χ. έως το έτος 0 και σηματοδοτεί τη δημιουργία μιας πραγματικής πόλης. Κατά την περίοδο αυτή, η Τεοτιουακάν διαμορφώθηκε πάνω στον άξονα της Λεωφόρου των Νεκρών, που βρισκόταν τότε στο στάδιο της κατασκευής της. Πιστεύεται πως αυτή η λεωφόρος, μήκους 2 χλμ. και πλάτους 45 μέτρων είναι στρωμένη πάνω σε τάφους. Επίσης κατά μήκος της έχουν ανακαλυφθεί 23 συμπλέγματα ναών, που ανήκουν στην περίοδο αυτή. Τότε χτίστηκαν και τα εντυπωσιακότερα μνημεία, οι τεράστιες Πυραμίδες του Ήλιου και της Σελήνης, που ήταν αφιερωμένες στη λατρεία των δύο ουράνιων σωμάτων.

Η περίοδος II διήρκεσε από το έτος 0 έως το 350 μ. Χ. και μαρτυρά την εξέλιξη της Τεοτιουακάν από πόλη-κράτος σε μητροπολιτικό κέντρο της Μεσοαμερικής. Η περίοδος αυτή είναι αξιοσημείωτη τόσο για τη μνημειώδη αρχιτεκτονική όσο και για τη γλυπτική της Τεοτιουακάν. Το ωραιότερο από τα μνημεία αυτών των χρόνων είναι ο ναός του Κετζαλκόατλ, δηλαδή του φτερωτού φιδιού – πρόκειται για τη σημαντικότερη θεότητα των Αζτέκων. Κατά την περίοδο αυτή ολοκληρώθηκε επίσης η κατασκευή της Πυραμίδας της Σελήνης, καθώς και η επιβλητική πλατεία που βρίσκεται μπροστά της. Στην κορυφή της Πυραμίδας της Σελήνης, που είναι επίπεδη, ελάμβαναν χώρα οι ανθρωποθυσίες. Για την τελετή αυτή χρησιμοποιούνταν ειδικές λεπίδες οψιδιανού, εξαιρετικά λεπτές σαν ξυράφια, με τις οποίες αφαιρούνταν

η καρδιά του θύματος. Ο οψιδιανός είναι μαύρο πέτρωμα των ηφαιστειών και σύμφωνα με τα ευρήματα της περιοχής χρησιμοποιούνταν ιδιαίτερα για την κατασκευή όπλων, εργαλείων και κοσμημάτων. Η περίοδος III διήρκεσε από το έτος 350 μ. Χ. έως το 650 μ. Χ. Είναι η λεγόμενη Κλασική Περίοδος, και τότε η Τεοτιουακάν έζησε τη μεγαλύτερη δόξα της. Ο πληθυσμός της είχε φτάσει πλέον τους 150.000 - 200.000 κατοίκους και συγκαταλεγόταν στις μεγαλύτερες πόλεις του αρχαίου κόσμου, με 2.000 κτήρια σε έκταση 30 τ.χλμ. Εκείνα τα χρόνια πραγματοποιήθηκε μαζική αναβάθμιση μνημείων και ο ναός του Κετσαλκόατλ καλύφθηκε με πλούσια γλυπτική διακόσμηση. Τυπικό καλλιτέχνημα της περιόδου III θεωρούνται και τα νεκρικά προσώπεια, που είναι φιλοτεχνημένα κυρίως από πράσινη πέτρα και καλυμμένα με ψηφίδες από τερκούαζ, όστρακο ή οψιδιανό. Τα νεκρικά προσώπεια έχουν φυσικό μέγεθος και προορίζονταν για να καλύπτουν το πρόσωπο των νεκρών.

Η περίοδος IV αρχίζει από το 650 μ.Χ. και διαρκεί μέχρι το 750 μ.Χ. Σηματοδοτεί την τελική κατάρρευση της Τεοτιουακάν, όταν η πόλη καταστράφηκε από τους Τολτέκους, που εισέβαλαν στην περιοχή. Ναοί, ανάκτορα, μέγαρα ευγενών και ιερέων και συγκροτήματα κατοικιών τότε ερειπώθηκαν, ενώ ο πληθυσμός σφαγιάστηκε και διασκορπίστηκε στην ευρύτερη περιοχή.

Ποία ήταν όμως η κοινωνική δομή της Τεοτιουακάν; Κατ' αρχήν επρόκειτο για μία μητρόπολη θεοκρατική, όπου

το θρησκευτικό ιερατείο ασκούσε υπέρτατη εξουσία. Ο ηγεμόνας ήταν απαραίτητως ιερέας και πολεμιστής και ο ίδιος τελούσε τις ανθρωποθυσίες στο πλαίσιο της λατρείας του πολέμου. Ο πόλεμος αποτελούσε τη βασική πηγή ισχύος, μαζί με τον αγροτικό πλούτο και το μονοπώλιο του οψιδιανού.

Όσο για τον πληθυσμό αυτός χωριζόταν σε 3 διακριτά κοινωνικά στρώματα: ελίτ, μεσαίο και κατώτερο. Οι κατοικίες της ελίτ βρίσκονταν κατά μήκος της κεντρικής Λεωφόρου των Νεκρών, κοντά στους ναούς αλλά και κοντά στα εργαστήρια οψιδιανού. Η ελίτ αντλούσε εξουσία από τη θεοκρατία και πλούτο από τα εργαστήρια και τις αγροτικές περιοχές. Το μεσαίο στρώμα το συγκροτούσαν γεωργοί και εξειδικευμένοι τεχνίτες διαφόρων ειδικοτήτων. Αυτοί κατοικούσαν σε συγκροτήματα διαμερισμάτων, κατανεμημένα σε όλη την πόλη. Στο τρίτο και κατώτερο κοινωνικό στρώμα, ανήκε το αγροτικό και το στρατιωτικό δυναμικό. Αυτοί ζούσαν σε θύλακες μεταξύ των κατοικιών της μεσαίας τάξης αλλά στην περιφέρεια της πόλης. Ένα στοιχείο μεγάλου ενδιαφέροντος στην Τεοτιουακάν είναι η τεχνουργική εξειδίκευση.

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως 842 εργαστήρια, μέσα στην πόλη, που κατανέμονται σε 126 κατασκευής ειδωλίων, 213 αγγειοπλαστικής, 105 επεξεργασίας λίθων για οικοδομές και 398 επεξεργασίας οψιδιανού. Υπολογίζεται ότι το 25% - 30% του πληθυσμού του Τεοτιουακάν αποτελούνταν από εξειδικευμένους τεχνίτες πλήρους απασχόλησης. Ο οψιδιανός προερχόταν κυρίως από τα ορυχεία της Πατσούκα που κατείχε η Τεοτιουακάν και η επεξεργασία του αποτελούσε τη σημαντικότερη βιομηχανία της μητρόπολης, η οποία είχε αποκτήσει το μονοπώλιο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσοαμερικής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

1η ημέρα: ΑΘΗΝΑ/ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ/ΛΑΡΝΑΚΑ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ

Συγκέντρωση στο αεροδρόμιο και πτήση για το Μέξικο Σίτι ή Πόλη του Μεξικού, την πρωτεύουσα της χώρας. Η **Πόλη του Μεξικού** είναι μια από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου. Υπήρξε, πριν τον ερχομό των Ισπανών Κατακτητών, η έδρα των Αζτέκων, αργότερα η πρωτεύουσα των αποικιοκρατών και σήμερα το ζωντανό σύγχρονο πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό και διοικητικό κέντρο της χώρας.

Άφιξη, μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο. Διανυκτέρευση.

2η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – Παναγία Γουαδελούπης – Πυραμίδες Τεοτιχουακάν

Πρωινό στο ξενοδοχείο μας και αναχώρηση για μία συναρπαστική ημέρα στο Μεξικό. Ξεκινάμε με την **Πλατεία των Τριών Πολιτισμών**, το όνομα της οποίας αναφέρεται στις τρεις περιόδους της μεξικανικής ιστορίας: την προ-Κολομβιανή, την Ισπανική, και την περίοδο της ανεξαρτησίας της χώρας. Και οι τρεις αυτές περίοδοι αντανακλώνονται στα αρχαία μνημεία και τα κτίρια της πλατείας.

Συνεχίζουμε με τα περίχωρα του Μέξικο Σίτι, όπου μας περιμένουν δύο ιδιαίτερες επισκέψεις. Επισκεπτόμαστε την περίφημη **Παναγία της Γουαδελούπης**, το σημαντικότερο προσκύνημα των απανταχού λατινοαμερικάνων. Από εδώ, με αφορμή την εμφάνιση της Παναγίας σε έναν ιθαγενή, ξεκίνησε η βαθιά πίστη τους στην Παναγία και η εναπόθεση όλων των προσδοκιών τους σ' αυτήν. Έκδηλη η θρησκευτική ευλάβεια των πιστών καθώς εισέρχονται στις παλιές εκκλησίες της περιοχής, αλλά και στον εξαιρετικά σύγχρονο ναό.

Συνεχίζουμε με τον σημαντικότερο ίσως ιερό χώρο των προκολομβιανών πολιτισμών, το **Τεοτιχουακάν**, τον τόπο όπου δημιουργήθηκαν οι θεοί και που με τη σειρά τους δημιούργησαν τον κόσμο. Οι τεράστιες πυραμίδες αφιερωμένες στον Ήλιο και τη Σελήνη, η Λεωφόρος των Νεκρών, τα ανάκτορα, ο ναός του Κετσαλκοάτλ, απλά μας καθηλώνουν. Κάθε περιγραφή φαντάζει φτωχή μπροστά στο μεγαλείο του μοναδικού αυτού αρχαιολογικού χώρου.

Επιστροφή στο Μέξικο Σίτι και μεταφορά στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

3η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ: ξενάγηση στην πόλη – Ανθρωπολογικό Μουσείο – εκδρομή Μουσείο Φρίντα Κάλο – Χοτσιμίλκο

Αφού απολαύσουμε το πρωινό μας στο ξενοδοχείο, θα αναχωρήσουμε για μια ξενάγηση στο Μέξικο Σίτι, που θα μας αποκαλύψει τις ομορφιές και τον πλούσιο πολιτισμό της πόλης. Θα επισκεφθούμε το **Εθνικό Ανθρωπολογικό Μουσείο**, το οποίο θα μας κάνει να αισθανθούμε σαν άλλος Indiana Jones, αφού με την είσοδό μας στις διάφορες αίθουσες θα γνωρίσουμε τα σημαντικότερα ευρήματα των πολυάριθμων προκολομβιανών πολιτισμών που άκμασαν σε όλη την έκταση της χώρας και που είναι γνωστοί ως Μεσοαμερικανικοί. Οι μέρες των Αζτέκων, των Μάγιας, των Ζαποτέκας, των Ολμέκων, των Τολτέκων και τόσων άλλων επανέρχονται μέσα από τα εντυπωσιακά εκθέματα, που είναι ανώτερα κάθε περιγραφής.

Με την αναχώρησή μας θα έχουμε τη δυνατότητα να απολαύσουμε από το λεωφορείο μας το πανέμορφο και καταπράσινο Πάρκο Τσαπούλτεπεκ (Charulterec), στις παρυφές του οποίου βρίσκεται το μουσείο.

Η περιήγησή μας στη μεξικανική πρωτεύουσα συνεχίζεται από την αποικιακή καρδιά της, την πλατεία **Ζόκαλο (Zocalo)**, την κεντρική πλατεία της πόλης και μια από τις τρεις μεγαλύτερες πλατείες στον κόσμο, που ήταν το τελετουργικό κέντρο της πρωτεύουσας των Αζτέκων, της Τενοστιτλάν και του Μεγάλου Ναού τους, που καταστράφηκε από τους Ισπανούς το 1524. Την πλατεία περιβάλλουν μοναδικά μνημεία, χαρακτηριστικά κτίσματα των πολιτισμών που σημάδευσαν την ιστορία του τόπου. Θα δούμε τον εντυπωσιακό **Καθεδρικό Ναό**, έξοχο δείγμα αποικιακής αρχιτεκτονικής γνωστής ως churrigueresque και εξωτερικά το **Προεδρικό Μέγαρο (Παλάσιο Νασιονάλ)**.

Η ημέρα μας συνεχίζεται με μια αξέχαστη επίσκεψη στο **σπίτι της Φρίντα Κάλο**. Ελεύθερο πνεύμα, εκρηκτική, ανένταχτη αλλά και εύθραυστη, τόσο στην ψυχή όσο και στο σώμα, η Μεξικανή καλλιτέχνης, ακολούθησε με απόλυτη πίστη τον προσωπικό, ασυμβίβαστο δρόμο της. Το Μουσείο Φρίντα Κάλο είναι ένα από τα πιο ξακουστά αξιοθέατα στο Μέξικο Σίτι. Η καλλιτεχνική της αξία αναγνωρίστηκε μετά τον θάνατό της, με πολλές εκθέσεις πλέον ανά τον κόσμο να τιμούν τα έργα της και μαζί και τα έργα του αξέχαστου παρτενέρ της ζωής της, του Ντιέγκο Ριβέρα. Το σπίτι της, η Κάσα Ασούλ, στο Κογιοακάν του Μέξικο Σίτι, όπου έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της και άφησε την τελευταία της πνοή, είναι σήμερα μουσείο και δημοφιλής προορισμός.

Το **Κογιοακάν (Coyoacán)**, το όμορφο προάστιο νότια της πόλης του Μεξικού όπου βρίσκεται το Μουσείο Φρίντα Κάλο, πήρε το όνομά του από τους αυτόχθονες Nahuatl και σημαίνει «το σπίτι του κογιότ». Η περιοχή φημίζεται για την αρχιτεκτονική των κτιρίων της, τους όμορφους δρόμους και τις γραφικές πλατείες. Διαθέτει πολλά καταστήματα και εστιατόρια, ενώ αποτελεί επίσης αγαπημένο στέκι ζωγράφων και καλλιτεχνών.

Ανθρωπολογικό Μουσείο

Χοτσιμίλκο

Επόμενος σταθμός μας η κοντινή περιοχή του **Χοτσιμίλκο**, γνωστό για τα κανάλια του, τα οποία δημιουργήθηκαν από ένα εκτενές σύστημα λιμνών και καναλιών που συνέδεε την περιοχή με την κοιλάδα του Μεξικού. Η υποχώρηση των υδάτων δημιούργησε τα κανάλια αυτά, μαζί με τεχνητά νησιά, τα "chinampas". Το θέαμα θα σας εντυπωσιάσει, αφού οι αλέγροι Μεξικάνοι, ντυμένοι με πολύχρωμες φορεσιές και τα γνωστά σε όλους σομπρέρο, οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους, τις "trajineras", στολισμένες με λογίων πράγματα, πουλώντας τα αγαθά τους και τραγουδώντας παραδοσιακά τραγούδια! Η εμπειρία όμως δεν τελειώνει εδώ: μας περιμένει μια αξέχαστη βαρκάδα στα κανάλια του Χοτσιμίλκο, για να πλεύσουμε κι εμείς ανάμεσα σε χρώματα, τραγούδια και χαμογελαστούς ανθρώπους! Επιστρέφουμε στο ξενοδοχείο. Διανυκτέρευση.

4η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – πτήση για ABANA

Πρωινό στο ξενοδοχείο και check out. Μεταφορά στο αεροδρόμιο από όπου θα πετάξουμε για την πρωτεύουσα της Κούβας, την **Αβάνα**.

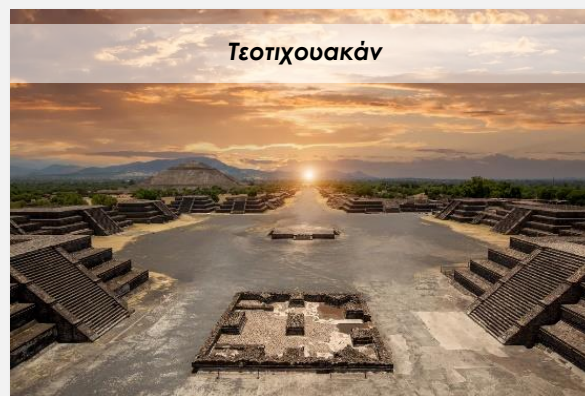
Άφιξη, μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας, πάνω στη μυθική παραλιακή Μαλεκόν της Αβάνας. Παρά την κούραση, λίγοι αντιστέκονται σε μια πρώτη γνωριμία με την πόλη και την ατμόσφαιρά της... αυτά είναι τα πλεονεκτήματά του να μένεις στην καρδιά της πόλης κι όχι σε μακρινά προάστια. Διανυκτέρευση.

5η ημέρα: ABANA (Ξεναγήση, Βόλτα με τα παλιά αυτοκίνητα του '50, Δείπνο σε εξαιρετικό εστιατόριο)

Πάμε να εξερευνήσουμε την Αβάνα! Θα ξεκινήσουμε από το Βεδάδο, την καρδιά της σύγχρονης πόλης, για να γνωρίσουμε τη Λεωφόρο των Προέδρων με τα ιστορικά αγάλματα, την καρδιά της πόλης, την οδό 23 με το παγωτατζίδικο Correlia, τους θρυλικούς κινηματογράφους και τα κτίρια αρτ ντεκό. Θα περάσουμε από το Πανεπιστήμιο με τα νεοκλασικά του Προπούλαιο, θα σταματήσουμε για να περπατήσουμε την ιστορική Πλατεία της Επανάστασης όπου έβγαζε τις ομιλίες του ο Κάστρο και στεγαζόταν το γραφείο του Τσε και θα κάνουμε την πρώτη μας επίσκεψη στο **εργοστάσιο πούρων**, όπου θα μυηθούμε στα μυστικά της τέχνης της παρασκευής πούρων.

Σειρά έχει η **παραλιακή οδός**, όπου ξετυλίγεται μπροστά μας η σύγχρονη ιστορία της πόλης, από το ψηλότερο κτίριο της πόλης, το νοσοκομείο Hermanos Ameijeiras μέχρι την αμερικάνικη πρεσβεία και τα όσα έχουν εκτυλιχθεί μπροστά της στο πέρασμα των δεκαετιών.

Στη συνέχεια κατευθυνόμαστε στο **Centro**, μια γειτονιά που αποπνέει μια γλυκιά μελαγχολία, πριν εισέλθουμε στην Παλιά Πόλη, το αρχιτεκτονικό διαμάντι της Λατινικής Αμερικής. Αφού ανέβουμε το **αρχονικό Πράδο** με τα Θέατρο Αλίσια Αλόνσο να δεσπόζει δίπλα στο ανακαινισμένο Καπιτώλιο, θα αφήσουμε το λεωφορείο

για να περπατήσουμε τις κεντρικότερες πλατείες της πρωτεύουσας της Κούβας: την **πλατεία της Πόλης με το Κυβερνείο**, την οδό Ομπίσπο με το Ambos Mundos, το ξενοδοχείο του Χέμινγκουεϊ για τον οποίο θα μας αφηγηθεί ιστορίες ο ξεναγός μας, θα επισκεφθούμε το Μουσείο Αποικιακής Αρχιτεκτονικής ώστε να αφουγκραστούμε την αποικιακή περίοδο στην πρώην κατοικία του Κυβερνήτη, θα θαυμάσουμε τον Καθεδρικό ή αλλιώς «την ποίηση σκαλισμένη σε πέτρα» όπως έλεγε ο Αλεχάντρο Καρπεντιέρ, θα μαγευτούμε από τα χρώματα της Παλιάς Πλατείας, θα ακούσουμε ιστορίες στην Πλατεία του Αγίου Φραγκίσκου για τις θρυλικές μορφές της πόλης που έχουν βάλει η καθεμιά το λιθαράκι της σε αυτό το μωσαϊκό πολιτισμών, αρχιτεκτονικών σπιλ, θρησκειών και πολιτικών συστημάτων που έχουν περάσει από τη μαγική αυτή πόλη.

Δεν θα παραλείψουμε να επισκεφθούμε το **Μουσείο Ρούμι** (και να το γευθούμε βεβαίως, σε έναν χώρο ποτισμένο με ιστορία) και να κλείσουμε την ξενάγησή μας με τη θέα της πόλης από το ιστορικό κάστρο που έφτιαξαν οι Ισπανοί για να προστατεύσουν -μάταια- την πόλη από Βρετανούς και Πειρατές.

Παίρνουμε την υποθαλάσσια σήραγγα και απολαμβάνουμε την τελευταία -για τώρα- θέα της Αβάνας. Όσοι το επιθυμούν επιστρέφουν στο ξενοδοχείο για μερικές ώρες χαλάρωσης στην πισίνα, ενώ όσοι θέλουν θα χαθούν στην πολύχρωμη αγορά με τους πίνακες, τα είδη λαϊκής τέχνης και τα μουσικά όργανα, συζητώντας και αστειεύόμενοι με τους πάντα κεφάλτους Κουβανούς.

Το βραδάκι έρχεται η ώρα για ένα ταξίδι στο χρόνο: τα **κλασικά αυτοκίνητα** που κοσμούν τους δρόμους της πόλης θα μας παραλάβουν από το ξενοδοχείο μας, θα μας κάνουν μια περιήγηση στη φωτισμένη πια Αβάνα και θα συνεχίσουμε για δείπνο σε εξαιρετικό εστιατόριο της Αβάνας. Στο πανέμορφο παλιό αρχοντικό θα δοκιμάσουμε δημιουργίες της παραδοσιακής κουβανέζικης κουζίνας στις πιο γκουρμέ εκδοχές της και θα ζήσουμε την ατμόσφαιρα άλλων εποχών. Για το βράδυ, ο αρχηγός μας έχει να μας κάνει πολλές προτάσεις, από βόλτες στη σαγηνευτική παλιά πόλη μέχρι συστάσεις για ποτό και χορό σε μερικά από τα καλύτερα κρυμμένα μουσικά στέκια της πόλης, όπως τα ξέρουν μόνο οι ντόπιοι.

6η ημέρα: ABANA (Βινιάλες, Πινάρ Ντελ Ρίο)

Πρωινή αναχώρηση για το **Βινιάλες**, στη δυτικότερη και πιο πράσινη επαρχία της Κούβας. Με το Versus δεν παραλείπουμε να επισκεφθούμε πανοραμικά το **Πινάρ ντελ Ρίο**, την τοπική πρωτεύουσα με τους αρχαιοελληνικούς κίονες να κοσμούν τα εντυπωσιακά της κτίρια και τους δρόμους να σφύζουν από ζωή.

Καθ' όλη τη διαδρομή η ξενάγηση θα επικεντρωθεί τόσο στην ιστορία της περιοχής όσο και στην ξεχωριστή καθημερινότητα της κουβανικής επαρχίας. Η άφιξή μας στο Βινιάλες είναι εντυπωσιακή, αφού η πρώτη στάση θα λάβει χώρα στο πανοραμικό σημείο Los Jazmines απ' όπου μπορούμε να θαυμάσουμε την κοιλάδα με τους καταπράσινους σχηματισμούς από ασβεστόλιθο σε όλο της το μεγαλείο.

Αμέσως μετά, διασχίζουμε την κοιλάδα, περνάμε από το γραφικό οικισμό του Βινιάλες και... εισερχόμαστε σε ένα από τα μοναδικά *mogotes*, επισκεπτόμενοι πεζοί το **Σπήλαιο του Ινδιάνου**, με τους εντυπωσιακούς σχηματισμούς και την ακόμη εντυπωσιακότερη έξοδο, αυτή τη φορά επιβιβασμένοι σε μια από τις βαρκούλες που μας οδηγεί σε ένα καταπράσινο ξέφωτο.

Το μεσημεριανό μας θα λάβει χώρα σε ένα όμορφο τοπίο της κουβανικής εξοχής, με τη φύση να ξετυλίγεται μπροστά στα μάτια μας. Η εκδρομή μας όμως δεν τελειώνει εδώ: ακολουθεί η Βραχογραφία της Προϊστορίας, που πέραν του ειδυλλιακού τοπίου έχει και μια ιστορία ενδεικτική της πολιτικής ιστορίας της χώρας. Και φυσικά ο καλύτερος τρόπος να κλείσουμε μια επίσκεψη στην περιοχή που παράγει τον καλύτερο καπνό παγκοσμίως είναι να επισκεφθούμε **καλλιεργητές καπνού**: να δούμε τις φυτείες τους, να συνομιλήσουμε μαζί τους, να μας πουν τα μυστικά τους για τα σπιτικά χειροποίητα πούρα και φυσικά να τα δοκιμάσουμε.

Χορτασμένοι από εικόνες επιστρέφουμε στην Αβάνα και το υπόλοιπο απόγευμα είναι στη διάθεσή σας για να απολαύσετε την πρωτεύουσα της Κούβας, με τον αρχηγό μας να είναι στη διάθεσή σας για συστάσεις και tips από αυτά που ξέρουν μόνο οι ειδικοί.

7η ημέρα: ABANA

Ελευθερή μέρα στην Αβάνα, που μπορείτε να εκμεταλλευτείτε με όποιο τρόπο θέλετε: υπάρχει προαιρετική ξενάγηση σε εναλλακτικές περιοχές της Αβάνας όπου θα μάθουμε για τη σαντερία και τις υπόλοιπες αφροκουβανικές θρησκείες, στις γειτονίες καλλιτεχνών, στο άγαλμα του Ιησού που δεσπόζει πάνω από τον κόλπο της Αβάνας ή στις φτωχογειτονίες που σπάνια επισκέπτονται τουρίστες. Ή μπορείτε να περάσετε τη μέρα σας περπατώντας ανέμελα, επισκεπτόμενοι μουσεία τέχνης και γκαλερί. Ακόμη μπορείτε να μεταβείτε στις ανατολικές παραλίες, τις καλύτερες της πρωτεύουσας με τα γαλαζοπράσινα νερά και τους ντόπιους που τις τιμούν καθημερινά. Σε ό,τι αφορά τις γαστρονομικές σας επιλογές, ο αρχηγός μας θα σας προτείνει *raladares* -ιδιωτικά εστιατόρια που στεγάζονται σε σπίτια- για όλα τα γούστα, ενώ το βράδυ προσφέρεται για να απολαύσετε κάποιο από τα περιήφια σου της πόλης ή κάποιο κλαμπ με fusion,

jazz, salsa, ρεγκετόν ή ακόμη και ροκ, διότι η Αβάνα διαθέτει απ' όλα, αρκεί να υπάρχουν οι κατάλληλοι άνθρωποι να σου δείξουν τα μυστικά της.

8η ημέρα: ΑΒΑΝΑ – ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΓΚΟΥΑΜΑ – ΕΚΤΡΟΦΕΙΟ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΩΝ – ΒΑΡΚΑΔΑ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ – ΣΑΝΤΑ ΚΛΑΡΑ (ΜΑΥΣΩΛΕΙΟ ΤΟΥ ΤΣΕ) – ΤΡΙΝΙΔΑΔ

Αποχαιρετούμε την Αβάνα για να κινηθούμε νοτιανατολικά. Καθ' όλη τη διάρκεια της εκδρομής θα εντρυφήσουμε στην κουβανική ιστορία με τρόπο ζωντανό και ψυχαγωγικό ταυτόχρονα. Η πρώτη μας στάση θα είναι στη **Χερσόνησο Guama**, όχι μακριά από τον Κόλπο των Χοίρων, όπως μαρτυρούν τα σημάδια για όσους ξέρουν να τα διαβάσουν. Θα επισκεφθούμε το **εκτροφείο κροκοδειλών** και θα μάθουμε για τις διαφορές ανάμεσα στα δύο διαφορετικά είδη, οι πιο τολμηροί θα αγγίξουν μάλιστα τα μικρά κροκοδειλάκια (με τα μεγάλα δεν παίζουμε!) και, αφού δούμε τα προϊστορικά ψάρια μαηζουάι, στη συνέχεια θα κάνουμε **βόλτα με ταχύπλοο στη Λίμνη του Θησαυρού** σε ένα γαλήνιο, ειδυλλιακό τοπίο, όπου υπάρχει αντίγραφο κοινότητας των Ινδιάνων Ταϊνός. Είναι το κατάλληλο σημείο για να μάθουμε για τις συνήθειές τους, τη θρησκεία τους, την κληρονομιά που μας άφησαν (γνωρίζετε ότι μέχρι σήμερα χρησιμοποιούμε ακόμη και στα Ελληνικά πάνω από 20 λέξεις που προέρχονται από τη γλώσσα αυτού του αφανισμένου λαού;) και θα μάθουμε για τις γενοκτονίες των Ισπανών στην Καραϊβική. Εκτός από τα κοκτέιλ με καρύδα που θα μας δροσίσουν, θα έχουμε την ευκαιρία να δοκιμάσουμε και τηγανιά κροκόδειλο, με θέα την πλούσια βλάστηση της λίμνης.

Η συνέχεια περιλαμβάνει τόνους ιστορίας: Για μιάνιση ώρα που διαρκεί η διαδρομή, θα εντρυφήσουμε και στις πιο άγνωστες λεπτομέρειες της ζωής του Ερνέστο Τσε Γκεβέρα, από την παιδική του ηλικία μέχρι τις τελευταίες στιγμές της ζωής του. Έτσι θα είμαστε έτοιμοι για την επίσκεψη στη **Σάντα Κλάρα** και το **Μαυσωλείο του Τσε**, όπου το εντυπωσιακό άγαλμα και τα συγκινητικά εκθέματα θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις μας και θα μας φέρουν πιο κοντά σε περασμένες, επαναστατικές εποχές. Θα διασχίσουμε την πόλη της Σάντα Κλάρα και θα έχουμε διέλευση και από το σημείο του εκτροχιασμού του τρένου που προκάλεσαν οι άνδρες του Τσε για να επιφέρουν την πτώση του Μπατίστα και τη φυγή του 3 ημέρες αργότερα.

Μετά τη Σάντα Κλάρα, η περιήγησή μας θα μας φέρει στο **Τρινιδάδ**. Μια από τις καλύτερα διατηρημένες πόλεις της χώρας, τα καλντερίμια και τα πολύχρωμά του κτίρια αξίζουν κάτι παραπάνω από μια φευγαλέα επίσκεψη. Έτσι στο Versus διανυκτερεύουμε στην παραλία του Τρινιδάδ ώστε να απολαύσουμε στιγμές χαλάρωσης

στο ξενοδοχείο μας πάνω στην τεράστια παραλία Ancon με τα μαγικά ηλιοβασιλέματα, όπου μπορούμε να κολυμπήσουμε.

Το βράδυ, μετά το δείπνο στο ξενοδοχείο, όσοι το επιθυμούν μπορούν να ακολουθήσουν τον αρχηγό μας σε μια βόλτα στα στενά της πόλης για να αφουγκραστούμε όχι μόνο την αποικιακή ατμόσφαιρα που δημιουργεί αυτή η πόλη-σκηνικό ταινίας, αλλά και να απολαύσουμε την υπαίθρια νυχτερινή ζωή της πόλης, την καλύτερη σε όλη την επαρχία της Κούβας. Δεν είναι τυχαίο που πολλοί ταξιδιώτες αξιολογούν τη βραδιά στο Τρινιδάδ ως την καλύτερη της διαμονής τους στην Κούβα. Διανυκτέρευση.

9η ημέρα: ΤΡΙΝΙΔΑΔ

Ολόκληρη ημέρα στη διάθεσή μας ώστε να απολαύσουμε την αμμώδη παραλία με τους φοίνικες, να χαλαρώσουμε και να κολυμπήσουμε στα καταγάλανα νερά, να κάνουμε τις βόλτες μας στους πλακόστρωτους δρόμους, να θαυμάσουμε τις κεραμοσκεπές και τις εσωτερικές αυλές της πόλης. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι το **Τρινιδάδ** ονομάζεται «**η πόλη όπου σταμάτησε ο χρόνος**», μια και όλα φαίνεται να έχουν μείνει όπως ήταν πριν από 4 αιώνες. Η UNESCO την έχει συμπεριλάβει στον κατάλογο των πόλεων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και το γιατί είναι εμφανές σε κάθε επισκέπτη. Διανυκτέρευση.

10η ημέρα: ΤΡΙΝΙΔΑΔ – ΣΙΕΝΦΟΥΕΓΟΣ – ΒΑΡΑΔΕΡΟ

Μετά το πρωινό μας θα ξεναγηθούμε στο μαγικό Τρινιδάδ και θα εντρυφήσουμε στην ιστορία και την ομορφιά της ιστορικής και γραφικής πόλης. Θα επισκεφθούμε το **Μουσείο της Πόλης** με την πλούσια αποικιακή κληρονομιά, θα περπατήσουμε τα στενά της, θα θαυμάσουμε την Plaza Mayor και θα έχουμε ελεύθερο χρόνο πριν βρεθούμε στο ιστορικό μπαρ **Canchanchara** όπου θα πιούμε το ομώνυμο ποτό, που οι αποικιοκράτες έδιναν στους σκλάβους, ώστε να πάρουμε δυνάμεις για να χορέψουμε υπό τους ήχους της τοπικής μπάντας.

Λίγα χιλιόμετρα αργότερα θα βρεθούμε στο **Σιενφουέγος**, μια πόλη που πρόσφατα γιόρτασε τα 200 χρόνια από την ίδρυσή της από Γάλλους. Θα επισκεφθούμε φυσικά την κεντρική πλατεία, που προστατεύεται από την UNESCO ως ένα από τα σπάνια παραδείγματα γαλλικής αρχιτεκτονικής στον ισπανόφωνο κόσμο. Θα μπούμε στο Θέατρο Tomas Terry να θαυμάσουμε ένα από τα θέατρα-διαμάντια της χώρας και θα επισκεφθούμε και το Palacio Valle, ένα από τα εντυπωσιακότερα παλάτια της εποχής, με ιδιαίτερη ιστορία και θέα σε όλο τον κόλπο.

Η τελευταία μας στάση θα είναι το **Βαραδέρο**, το θέρετρο με μια από τις διασημότερες παραλίες της Καραϊβικής,

όπου και θα περάσουμε τα τελευταία μας βράδια στη χώρα. Η παραλία με τα γαλαζοπράσινα νερά είναι ακριβώς μπροστά στο ξενοδοχείο μας και μας περιμένει για στιγμές χαλάρωσης. Το ξενοδοχείο μας, Melia Internacional, είναι all inclusive και προσφέρει και εντυπωσιακή ψυχαγωγία. Ταυτόχρονα, όσοι το επιθυμούν μπορούν το βραδάκι να περπατήσουν στο κέντρο της κωμόπολης, όπου η νυχτερινή ζωή ικανοποιεί όλα τα γούστα.

11η ημέρα: ΒΑΡΑΔΕΡΟ

Ελεύθερη μέρα στο Βαραδέρο ή... εκδρομή στο Κάγιο Μπλάνκο. Η πιο διάσημη κρουαζιέρα (κόστος: 125€) στο νησί αποτελεί την πρόταση μας για σήμερα. Αναχώρηση το πρωί για τη μαρίνα του Βαραδέρο, όπου θα επιβιβαστούμε σε καταμαράν για τη σημερινή μας εξόρμηση. Θα περάσουμε ανάμεσα από νησιά με μαγκρόβιες, θα βουτήξουμε προαιρετικά στα ανοιχτά, θα χορέψουμε και θα πιούμε στο κατάστρωμα (η εκδρομή είναι all inclusive), πριν φτάσουμε στο χώρο όπου βρίσκονται τα δελφίνια, ανοιχτά στη θάλασσα, όπου μας περιμένει μια μοναδική εμπειρία: μπαίνουμε στο νερό και τα αγγίζουμε, τα αγκαλιάζουμε, τα φιλάμε (και μας ανταποδίδουν το φιλί!), τα σηκώνουμε (!) κι όποιος επιθυμεί τα πιάνει και από τα πτερύγια για να τον κάνουν μια μικρή βόλτα. Η εκδρομή μας δεν τελειώνει εδώ: ακολουθεί παραμονή στο ακατοίκητο τροπικό νησί Κάγιο Μπλάνκο, όπου θα έχουμε δύο ώρες στη διάθεσή μας να απολαύσουμε τόσο την κατάλευκη παραλία του, όσο και το μπουφέ. Η επιστροφή, ανέμου επιτρεπτός, γίνεται με πανιά, για να φτάσουμε στο ξενοδοχείο μας το απόγευμα. Όσοι το επιθυμούν... επιστρέφουν στην παραλία, ή ακολουθούν τις συμβουλές του αρχηγού μας για το τελευταίο τους βράδυ στην Κούβα. Διανυκτέρευση.

12η ημέρα: ΒΑΡΑΔΕΡΟ – ΑΒΑΝΑ – ΠΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ

Γεμάτοι εικόνες, παίρνουμε το δρόμο της επιστροφής για το αεροδρόμιο της Αβάνας. Περνάμε από τη γέφυρα της Bacunayagua, ένα τοπίο αξέχαστο που είναι ο καλύτερος τρόπος να αποχαιρετίσουμε την Κούβα πριν μεταβούμε στο αεροδρόμιο Jose Martí για την πτήση μας στην Αθήνα.

13 ημέρα: ΑΦΙΞΗ ΣΕ ΑΘΗΝΑ/ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ/ ΛΑΡΝΑΚΑ

Το παραπάνω πρόγραμμα είναι ενδεικτικό. Η σειρά των εκδρομών/ξεναγήσεων ενδέχεται να αλλάξει αν κριθεί αναγκαίο, για την καλύτερη εκτέλεση του προγράμματος, χωρίς ωστόσο να παραλειφθεί καμία από τις επισκέψεις που περιγράφονται.

Το τελικό ενημερωτικό αποστέλλεται περίπου 3-5 ημέρες πριν από την εκάστοτε αναχώρηση.

** Super Τιμή **
για τις 11 πρώτες συμμετοχές

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό πριν και μετά το ταξίδι αλλά και για καραντίνα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Νιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Στο Versus Travel οι ταξιδιώτες έχουν προκαθορισμένο συνολικό κόστος από την αναχώρησή τους. Γι' αυτό και περιλαμβάνονται στην τελική τιμή:

Φόροι πόλεων, checkpoints, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά όπου είναι δυνατόν.

Δεν πληρώνετε τίποτα από αυτά τοπικά, όπως συνήθως συμβαίνει.

ΑΤΟΜΟ ΣΕ ΔΙΚΛΙΝΟ

Από Αθήνα

Από Θεσσαλονίκη*

Από Λάρνακα**

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 2024: 08.07

12 ΗΜΕΡΕΣ / 10 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ- Πτήσεις με Air France

(με 1 διαν/ση στο Τρινιδάδ)

2.299 €

2.519 €

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για κρατήσεις
ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

3.539€

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + 790 €

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 2024: 13.08

13 ΗΜΕΡΕΣ / 11 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ - Πτήσεις με Air France & KLM

(με 2 διαν/σεις στο Τρινιδάδ)

2.599 €

2.819 €

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για κρατήσεις
ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

3.839 €

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + 890 €

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ 2024: 19.10

12 ΗΜΕΡΕΣ / 10 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ- Πτήσεις με Air France & KLM

(με 1 διαν/ση στο Τρινιδάδ)

2.199 €

2.419 €

Παρέχεται έκπτωση **-80€** για
κρατήσεις ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την
αναχώρηση

3.439€

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + 790 €

'Εως 12 άτοκες μηνιαίες δόσεις

* Αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη

Η διαφορά στην τιμή οφείλεται στο εσωτερικό εισιτήριο Θεσσαλονίκη-Αθήνα-Θεσσαλονίκη. Εφόσον επιθυμείτε μπορείτε να αποφύγετε το κόστος αυτό μεταβαίνοντας στην Αθήνα με δικά σας μέσα. **Απαιτείται 1 με 2 διανυκτερεύσεις στην Αθήνα** (ανάλογα την αναχώρηση). Για την διαμονή και τις μεταφορές σας στην Αθήνα δείτε παρακάτω την ειδική προσφορά "Stopover Athens"

**Αναχωρήσεις από Λάρνακα

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα **περιλαμβάνεται το αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα - Αθήνα - Λάρνακα** οι ώρες του οποίου και η αεροπορική εταιρεία επιβεβαιώνονται τη στιγμή της κράτησης, κατόπιν διαθεσιμότητας. Σύμφωνα με τις πτήσεις αν απαιτούνται διανυκτερεύσεις στην Αθήνα και θέλετε να φροντίσουμε εμείς για τη διαμονή σας στην Αθήνα δείτε τις προνομιακές τιμές του "Stopover Athens" από € το άτομο με μεταφορές.

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

- Αεροπορικά εισιτήρια οικονομικής θέσης με ενδιάμεσο σταθμό
- Ξενοδοχεία στην Κούβα:
  - στην Αβάνα στο Hotel Royalton Habana 5*
  - στο Βαραδέρο στο all-inclusive Meliá Internacional Varadero 5*
  - στο Τρινιδάδ στο Meliá Trinidad Península 5*
- Μόνο στο Versus διαμονή στην Πόλη του Μεξικού στο πολυτελές Barcelo Reforma 5*, ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης του Μεξικό, και όχι 4* ξενοδοχεία που θα σας δυσαρεστήσουν.
- Διατροφή στην Κούβα: Πρωινό καθημερινά και 2 γεύματα κατά τη διάρκεια παραμονής μας στην Αβάνα. Ημιδιατροφή στο Τρινιδάδ. All Inclusive στο Βαραδέρο.
- Διατροφή στο Μεξικό: ημιδιατροφή καθημερινά.
- Ξεναγήσεις, επισκέψεις και εισοδοί στα διάφορα αξιοθέατα όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα.
  - Βόλτα με τα παραδοσιακά αυτοκίνητα του '50
  - Εκδρομή στο Βινιάλες.
  - Επίσκεψη στο μουσείο της Havana Club.
  - Μουσείο της Πόλης στην Αβάνα (αν δεν είναι ανοικτό, πραγματοποιείται επίσκεψη σε άλλο μουσείο).
  - Εργαστάσιο πούρων και επίδειξη παρασκευής.
  - Σπηλιά στο Βινιάλες με τοιχογραφία.
  - Εξέδρα πανοραμικής θέας στο Βινιάλες.
  - Μουσείο Πόλης στο Τρινιδάδ.
  - Ποτό στο Καντσάντσαρα, Τρινιδάδ.
  - Μουσείο του Τσε στη Σάντα Κλάρα.
  - Μετακινήσεις με πολυτελή κλιματιζόμενα πούλμαν.
  - Ξεναγήσεις, επισκέψεις και εισοδοί στα διάφορα αξιοθέατα όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα
  - **Εμπειρότατος Έλληνας αρχηγός/ξεναγός-αποκάλυψη** (και όχι τοπικός ελληνόφωνος), ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τη χώρα και ο οποίος θα σας προτείνει λύσεις ώστε η διαμονή να σας μείνει αξέχαστη. Ο Έλληνας αρχηγός θα είναι μαζί σας σε κατά την διάρκεια του ταξιδιού. Θα σας μιλήσει στην πραγματική ζωή της Κούβας και του Μεξικού, θα σας μάθει την ιστορία τους και θα σας βοηθήσει να αφουγκραστείτε τους ήχους και τους ψιθύρους των ανθρώπων, την ατμόσφαιρα του μεσοπολέμου, το ρούμι και τη μυρωδιά των πούρων **(Ανάλογα με την αναχώρηση, μπορεί να σας περιμένει στην Κούβα)**.
    - Τοπικός ξεναγός.
    - Ασφάλεια αστικής ευθύνης.
    - Βίζα Κούβας.
    - Δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα Ελληνικά Versus Travel.

Αναχωρήσεις από Κύπρο

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνονται οι φόροι, ο επίναυλος καυσίμων, τα φιλοδωρήματα, τα αχθοφορικά (όπου είναι δυνατόν), και η ειδική κυπριακή επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια χωρίς επιβάρυνση (ζητήστε μας τι περιλαμβάνει) εκτός από Είσοδοι σε μουσεία και αξιοθέατα.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Φόροι, επιβάρυνση καυσίμων, φιλοδωρήματα, αχθοφορικά & επιπλέον πακέτο ασφάλειας (Ατυχήματος, απώλειας αποσκευών, δαπάνες επαναπατριsmού λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, δαπάνες για έξοδα επέκτασης ταξιδιού λόγω ατυχήματος, δαπάνες για έξοδα επίσκεψης συγγενούς στο εξωτερικό, δαπάνες για επείγουσα επιστροφή στην Ελλάδα, απώλεια ταξιδιωτικών εγγράφων και έξτρα καλύψεων όπως ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες, ασφάλεια προκαταβολής κ.α.), τα οποία καταβάλλονται υποχρεωτικά στην Αθήνα. Ζητήστε πληροφορίες από το τμήμα κρατήσεων για την ακριβή περιγραφή των καλύψεων, το ύψος για την κάθε μια κάλυψη, και τους όρους των καλύψεων για αποφυγή παρεξηγήσεων. Οι φόροι για το ταξίδι στην Κούβα ανέρχονται σε: **990€**

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΡΙΝ ΤΑΞΙΔΕΨΕΤΕ:

- Το διαβατήριό σας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον **6μηνη ισχύ**.
- Βεβαιωθείτε ότι το διαβατήριό σας έχει κενές σελίδες, ισάριθμες με τον αριθμό των χωρών που θα επισκεφθείτε.
- Το γραφείο μας δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιοδήποτε πρόβλημα λόγω μη ανανέωσης του διαβατηρίου σας.
- Οι ταξιδιώτες μη ελληνικής υπηκοότητας ή οι κάτοχοι μη ελληνικών διαβατηρίων οφείλουν να ενημερώσουν τις πωλήσεις τη στιγμή της κράτησής τους και να επικοινωνούν κατ' ιδίαν με την πρεσβεία της χώρας στην οποία επιθυμούν να ταξιδέψουν, προκειμένου να πληροφορηθούν τα όποια διαδικαστικά για την έκδοση βίζας, εφόσον αυτή απαιτείται. Το Versus Travel δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν πρόβλημα που ενδεχομένως παρουσιαστεί σε κάποιο αεροδρόμιο.
- Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στην Τουρκία, μπορείτε να ταξιδέψετε με αστυνομική ταυτότητα νέου τύπου. Διευκρινίζουμε ότι αυτό γίνεται μόνο με πολιτική ταυτότητα και όχι με υπηρεσιακή. Ενημερωθείτε σχετικά από το τμήμα πωλήσεων.
- Συμμετοχή στην εκδρομή σημαίνει ότι έχετε διαβάσει το παρόν πρόγραμμα, το έχετε κατανοήσει και συμφωνείτε με τα αναγραφόμενα, και ότι αναντίρρητα **αποδέχεστε τους όρους συμμετοχής** που αναγράφονται στα έντυπά μας και στο site μας στο internet. Αν θέλετε να διαβάσετε τους όρους συμμετοχής, παρακαλούμε ζητήστε να σας αποσταλούν.

Πώς γίνεται η κράτησή σας

Η κράτησή σας πραγματοποιείται είτε ηλεκτρονικά στο www.versustravel.eu, είτε στα γραφεία μας τηλεφωνικά ή με φυσική παρουσία, με τα πλήρη στοιχεία σας (διεύθυνση με ταχυδρομικό κώδικα, τηλέφωνα, e-mail κ.λπ.).

Το e-mail σας είναι για εμάς ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί μας δίνεται η δυνατότητα να σας στέλνουμε μικρά ή μεγάλα μυστικά προετοιμασίας που έχουμε εδώ και χρόνια συλλέξει.

Με την κράτησή σας προσκομίστε στο e-mail data@versustravel.eu ή με φυσική παρουσία στα γραφεία μας φωτοτυπία του διαβατηρίου σας και τη σύμβαση ταξιδιού υπογεγραμμένη. **Χωρίς αυτά** δεν είναι έγκυρη η κράτησή σας και δεν είναι δυνατή η ασφάλεια της προκαταβολής που περιλαμβάνει το Versus στα προγράμματά του. Σας παρακαλούμε να μη χρησιμοποιείτε το φαξ για την αποστολή του διαβατηρίου σας, μια και δεν είναι ευκρινή όλα τα πεδία του.

Η οριστικοποίηση της κράτησής σας, καθώς και των εκάστοτε προσφορών μας, γίνεται με κατάθεση της προκαταβολής (πρέπει να έχει προηγηθεί η δήλωση συμμετοχής σας). Η προκαταβολή για το συγκεκριμένο ταξίδι ορίζεται στα **1000€**.

Σας παρακαλούμε δηλώστε ως αιτιολογία της κατάθεσης το ονοματεπώνυμο ενός από τα άτομα που ταξιδεύει, έτσι ώστε το ποσό να αντιστοιχιστεί στη δική σας κράτηση.

Πληρωμές μπορούν να γίνονται και στα γραφεία μας με μετρητά ή με πιστωτικές κάρτες. Στην περίπτωση χρήσης πιστωτικής κάρτας, για την προκαταβολή η χρέωση αυτής γίνεται εφάπαξ.

12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Το υπόλοιπο μπορεί να αποπληρωθεί και με 12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ, με χρήση πιστωτικής κάρτας (Πρόγραμμα έως 18 άτοκες δόσεις για ταξίδια κόστους άνω των 2.500€, συμπεριλαμβανομένων των φόρων. Για ποσά μικρότερα των 2.500€ γίνονται μέχρι και 12 άτοκες δόσεις). Ενημερωθείτε έγκαιρα από τον ταξιδιωτικό σας σύμβουλο για τις πιστωτικές κάρτες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα άτοκων δόσεων και ελέγχετε με την τράπεζά σας το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών της κάρτας σας.

Πληρωμές με πιστωτική κάρτα μπορούν να γίνουν και ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας μια ειδική αίτηση που μπορούμε να σας αποστείλουμε.

Αριθμοί λογαριασμών καταθέσεων

ALPHA BANK:

126 00 23 20 0026 60

iban:GR82 0140 1260 1260 0232 0002 660

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:

702 48 48 96 95

iban:GR08 0110 7020 0000 702 4848 9695

EUROBANK:

0026 0059 49 0200 45 55 61

iban:GR120 2600 59 0000 4902 0045 5561

ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

5102 - 071578 – 793

iban: GR65 0172 1020 0051 0207 1578 793

Όλα εμφανίζουν την επωνυμία

VersusTravel

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΣΤΗΝ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΑΣ

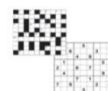
ΚΑΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ, με σκοπό να καταχωρηθεί η κράτησή σας και στη συνέχεια το ποσό της κατάθεσής σας στο φάκελό σας. Παρακαλούμε μην παραλείψετε να μας ενημερώσετε.

Για την αποφυγή κάθε τάλαιπωρίας σας, παρακαλούμε ελέγχετε το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών σας, πριν προβείτε στην όποια συναλλαγή με το Versus Travel.

Versus Gifts & Accessories

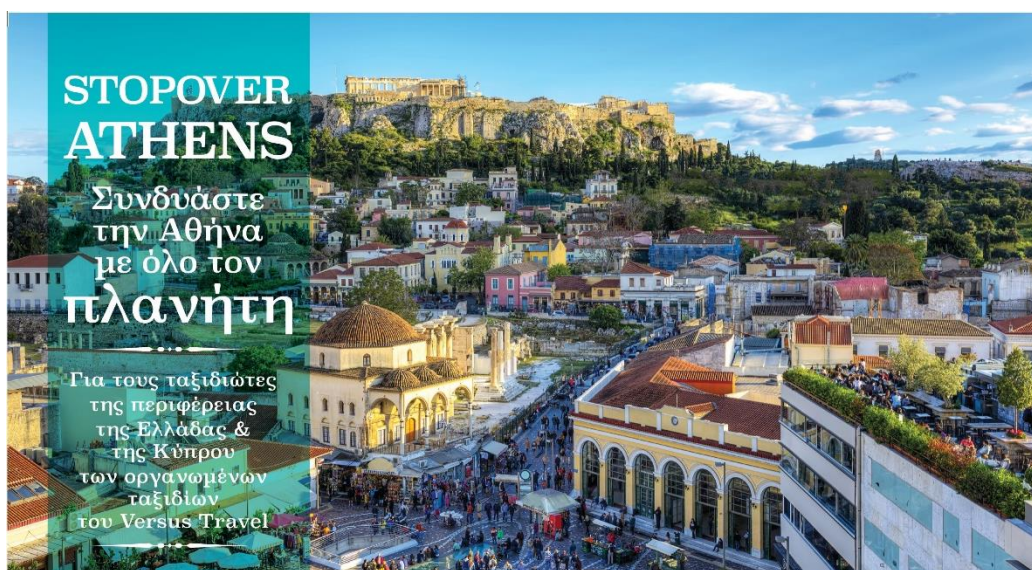
Για τα 20 χρόνια λειτουργίας του, το Versus Travel προσφέρει δωρεάν στους ταξιδιώτες του:

1. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας
2. Travel kit με Sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει εύκολα η ώρα σας στο αεροπλάνο
3. Στυλό

ΔΩΡΕΑΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ VERSUS

Το Versus Travel, προσπαθώντας να καλύψει το κενό της ελληνικής αγοράς σε ταξιδιωτικούς οδηγούς στην ελληνική γλώσσα για τις χώρες που επισκέπτεται, εγκαινιάζει την έκδοση μιας σειράς ποιοτικών ταξιδιωτικών βιβλίων - οδηγών (προϊόν της μεγάλης μας ταξιδιωτικής εμπειρίας), που προσφέρονται δωρεάν στους ταξιδιώτες της

VERSUS North

VERSUS TRAVEL Cyprus

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα στο ξενοδοχείο **TITANIA** ή παρόμοιο, με πρωινό & 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2023-28.02.2024	01.03.2024-31.03.2024	01.04-30.04.2024 01.07-31.08.2024	01.05-30.06.2024 01.09-31.10.2024
ΔΙΚΛΙΝΟ	198€	205€	190€	215€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	178€	190€	147€	164€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	326€	370€	350€	390€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα, στο ξενοδοχείο **HOLIDAY INN**, πλησίον του αεροδρομίου. Το ξενοδοχείο διαθέτει δωρεάν Shuttle Bus ανά 1 ώρα από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2023 - 31.03.2024
ΔΙΚΛΙΝΟ	130€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	240€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στα **ATHENAEUM HOTELS (PALACE, GRAND, SMART)** με πρωινό & 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2023-31.03.2024	01.04.2024-30.04.2024	01.05.2024-31.10.2024
ΔΙΚΛΙΝΟ	165€	160€	180€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	158€	126€	144€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	305€	310€	350€

Σημειώσεις:

- Η παραπάνω προσφορά ισχύει μόνο εάν ο ταξιδιώτης συμμετέχει σε οργανωμένο ταξίδι και μέχρι εξαντλήσεως των δωμάτων. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής και άλλων ξενοδοχείων. **Μπορείτε εάν θέλετε να προσθέσετε και άλλες διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.**
- Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται ο φόρος διαμονής. Η χρέωση για τα 4* θα είναι 3 € το δωμάτιο την ημέρα πληρωτέα απευθείας από τον πελάτη στο ξενοδοχείο.

κάθε εκδρομής.

Ο διαφορετικός κόσμος του Versus

Οι καινοτομίες που ανέτρεψαν τα ταξιδιωτικά δεδομένα

Το ταξίδι είναι ένας άλλος τρόπος για να βλέπουμε τα πράγματα. Αλλάζουμε μέσα μας όταν ταξιδεύουμε, όταν αλλάζουν οι γεωγραφικές μας συντεταγμένες.

Ενάντια στην απλώς διεκπεραιωτική αντίληψη της ελληνικής αγοράς, το VersusTravel έχει εισαγάγει πρωτοποριακές υπηρεσίες και παροχές, επενδύσεις που επιστρέφουν σε εσάς. Μερικές από αυτές αναδεικνύουν τον διαφορετικό κόσμο του Versus και είναι καινοτόμες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πάντα υπό την προστασία μας

- **Ταξιδιωτικοί οδηγοί στα Ελληνικά, από τις εκδόσεις του Versus, δωρεάν για τους ταξιδιώτες μας – κάτι που έλειπε από την ελληνική αγορά.**

Πρόκειται για ταξιδιωτικούς οδηγούς που αφορούν όλους τους εξωτικούς και ευρωπαϊκούς προορισμούς. Εσωκλείουμε σε αυτούς τη γνώση μας στους προορισμούς, το μεράκι μας και την επιθυμία μας να απολαμβάνει ο ταξιδιώτης αυτά που του αξίζουν.

- VersusClub, η πρώτη ταξιδιωτική λέσχη στην Ελλάδα, μια πρωτοποριακή ιδέα του Versus που εδώ και περίπου μία δεκαετία αποτελεί το ταξιδιωτικό στέκι της Αθήνας (Καραγεώργη Σερβίας 4, Στοά Παύλου Καλλιγιά, 7ος όροφος). Δωρεάν συμμετοχή.

Μια μικρή θεατρική σκηνή, με σκηνικά αλλά και πολυδιάστατες εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος, που ξεφεύγουν πολύ από το πλαίσιο της στεγνής παρουσίασης ενός προορισμού με εμπορικό σκοπό.

Το VersusClub, με ιδιαίτερες θεματικές βραδιές και επιπλέον γεύσεις και μουσικές, απογειώνει τη διάθεση, ιχνηλατώντας νοερά το ελληνικό και παγκόσμιο ανάγλυφο, με προσκεκλημένους δημοσιογράφους, συγγραφείς, εισηγητές από τον χώρο των τεχνών, των επιστημών και των γραμμάτων, ηθοποιούς, καθηγητές πανεπιστημίου αλλά και αντιπροσώπους πρεσβειών.

Στο VersusClub αποδεικνύονται η αγάπη και η φροντίδα του Versus, μέσα από την «ταξιδιωτική σκηνή της Τετάρτης», όπου γινόμαστε όλοι μια παρέα. **Οι βραδιές είναι δωρεάν για τους ταξιδιώτες και κλείνουν με κρασάκι και κουβεντούλα, με θέα την Ακρόπολη, σε ένα loungebar αεροδρομίου που έχουμε διαμορφώσει** (απαραίτητη δήλωση συμμετοχής). Δείτε τις στο versustravel.eu.

Σας περιμένουμε...

- **Μεγάλες εκδηλώσεις, προσφορά του VersusTravel**

Πραγματοποίηση μεγάλων εκδηλώσεων, μοναδικών για τον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, που μας έφεραν πιο κοντά και μας χάρισαν στιγμές που ποτέ δεν θα ξεχάσουμε (ίδρυση του VersusClub – εκδήλωση στο LedaMarriott, 15 χρόνια του Versus – εκδήλωση στο περιστύλιο του Ζαπτείου Μεγάρου, ίδρυση του VersusTravel στη Θεσσαλονίκη – εκδήλωση στο ξενοδοχείο «PortoPalace», 20 χρόνια Versus – εκδήλωση-πάρτι στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, εκδήλωση-παράσταση στο «Παλλάς» με τον αξεπέραστο Γιάννη Ζουγανέλη). Για εμάς ο ταξιδιώτης είναι στο κέντρο του ενδιαφέροντος και της αγάπης μας.

- **Επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια και παροχές υγείας**

Το VersusTravel ασφαλίζει τους ταξιδιώτες του με επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια ατυχήματος και άλλων καλύψεων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αλλά και της προκαταβολής σας σε περίπτωση που δεν καταφέρετε να πραγματοποιήσετε το ταξίδι σας. Αυτή είναι μια ασφάλεια επιπλέον της ασφάλειας αστικής ευθύνης που όλα τα τουριστικά γραφεία είναι υποχρεωμένα να παρέχουν. Είναι ταξιδιωτική ασφάλεια που την περιλαμβάνουμε στην τελική τιμή χωρίς επιπλέον χρέωση. Ζητήστε μας το έγγραφο που αναφέρει τις περιπτώσεις τις οποίες καλύπτει.

- **Άτοκες δόσεις**

Το ταξιδιωτικό σας όνειρο γίνεται ακόμα πιο προσίπο με τη δυνατότητα αποπληρωμής όλων των ταξιδιών μας με άτοκες δόσεις (έως και 18).

- **Versus gifts και απασχόληση στο αεροπλάνο**

1. Travel kit εκδόσεως Versus, με sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει ευχάριστα η ώρα σας κατά τη διάρκεια της πτήσης σας.
2. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας.
3. Στυλό.

- **Ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από κάθε εκδρομή – VersusLive**

Στα κεντρικά μας γραφεία στο Σύνταγμα, Φιλελλήνων 7, πραγματοποιούνται οι ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από την αναχώρηση κάθε εκδρομής. Εκεί οι ταξιδιώτες συναντούν τον αρχηγό τους, ο οποίος τους δίνει «κατευθυντήριες οδηγίες». Επιπλέον, μέσω του συστήματος VersusLive μπορούν και οι ταξιδιώτες της Περιφέρειας και της Κύπρου να παρακολουθούν τις συγκεντρώσεις αυτές μέσα από τον υπολογιστή τους.

- **Πρακτικές οδηγίες και συμβουλές – Μυστικά χρόνων στη διάθεσή σας**

Έπειτα από εμπειρία πολλών χρόνων έχουμε καταφέρει να συγκεντρώσουμε μυστικά και συμβουλές για την καλύτερη προετοιμασία σας, άρα και απόλαυση του ταξιδιού σας, σε ειδικό φυλλάδιο που μπορείτε να λάβετε ηλεκτρονικά. Το VersusTravel δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του.

Το ταξίδι με το Versus– Μια διαφορετική αντίληψη

Εξασφαλισμένες αναχωρήσεις

...εσείς θα το ρισκάρετε;

Το Versus Travel έχει εξασφαλίσει και προπληρώσει χιλιάδες θέσεις, πάντα με τις καλύτερες εταιρείες και πτήσεις, με αποτέλεσμα όχι μόνο την καλύτερη τιμή για εσάς, αλλά και εξασφαλισμένες αναχωρήσεις. Οι ταξιδιώτες λένε πως «αν μια εκδρομή δεν πραγματοποιηθεί στο Versus Travel, δεν πραγματοποιείται πουθενά». Με τη μεγάλη συμμετοχή, την αγάπη και τη στήριξη των φίλων του το Versus Travel έχει **τα μικρότερα ποσοστά ακύρωσης εκδρομών**. Αν δεν θέλετε να βιώσετε απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, που θέτουν σε κίνδυνο τις διακοπές σας, επιλέξτε ένα από τα ταξίδια μας και απλώς ετοιμάστε βαλίτσες...

«Διαβασμένοι» αρχηγοί

Ο σωστός αρχηγός δίνει προστιθέμενη αξία σε ένα ήδη καλά οργανωμένο ταξίδι. Είναι αυτός που μαζί με το εμπειριστατωμένο πρόγραμμα θα σας μυήσει στα μυστικά του προορισμού. Αν δεν θέλετε ο αρχηγός σας να παραμένει αμίλητος σε μια γωνιά ή εσείς να ξέρετε περισσότερα από αυτόν, επιλέξτε ένα ταξίδι του VersusTravel. Όλοι πλέον γνωρίζουν ότι το Versus έχει την πιο εξειδικευμένη ομάδα Ελλήνων αρχηγών. Εσείς γιατί να το ρισκάρετε;

Τα προγράμματά μας – Αποκλειστικές εμπειρίες ζωής – Επιτόπια έρευνα – Διεύρυνση προορισμών

Διαβάστε προσεκτικά την παράγραφο «Η διαφορετικότητα του Versus» που υπάρχει σε κάθε ταξίδι, για να βρείτε μερικά από τα στοιχεία που κάνουν το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστό. Ενάντια στο πνεύμα των περικοπών των ημερών, το Versus προσφέρει πλουσιοπάροχα προγράμματα, δίνοντας έμφαση σε ουσιαστικές εμπειρίες που θα συντροφεύουν τη ζωή σας. Δεν αρκούμαστε στο να χαράσσουμε γραμμές στον χάρτη, θέλουμε να τις διερευνούμε προσωπικά. Ταξιδεύουμε συνεχώς, ελέγχουμε μόνοι μας τα ξενοδοχεία και τις υπηρεσίες σε σημεία που δεν τα βάζει ο νους σας και δεν καταφεύγουμε στην εύκολη οδό αναζήτησης πληροφοριών αποκλειστικά και μόνο από το Ίντερνετ. Εντάσσουμε έτσι ό,τι πιο καινούργιο και ενδιαφέρον έχει ένας τόπος, διαμορφώνοντας μία από τις πιο εξειδικευμένες συλλογές ταξιδιών στον ευρωπαϊκό χώρο, μεγαλύτερη ακόμα και από διοργανωτές ταξιδιών μεγάλων

πληθυσμιακά ευρωπαϊκών χωρών. Από τα λουλουδένια χαλιά του Καθολικού Πάσχα στη Γουατεμάλα μέχρι μια διανυκτέρευση κάτω από τα αστέρια στην Ιορδανία προσφέρουμε διαρκώς εμπειρίες ζωής που θα βρείτε μόνο στο Versus!

Ολοκληρωμένο κόστος, πληρωτέο εδώ

Όχι κρυμμένα κόστη, όχι υποχρεωτικές πληρωμές εκτός Ελλάδας ή Κύπρου (εκτός ελαχίστων αναγκαστικών εξαιρέσεων), όχι προαιρετικές εκδρομές και κενές ημέρες (εκτός από τις αναγκαστικές ελεύθερες ημέρες κατά την επίσκεψη πόλεων). Στην τελική τιμή περιλαμβάνονται φόροι, φιλοδωρήματα, και χρεώσεις αποσκευών (όπου υπάρχουν), φόροι ξενοδοχείων και πόλεων. Τίποτε από αυτά δεν πληρώνεται τοπικά. Χαλαρώστε και απολαύστε το ταξίδι σας.

Οι πιο ανταγωνιστικές τιμές

Πολεμάμε με πάθος για την πιο ανταγωνιστική τιμή. Αυτό το οφείλουμε στους ταξιδιώτες μας, λόγω της τεράστιας συμμετοχής τους στα ταξίδια μας, που γίνεται και η διαπραγματευτική μας δύναμη για τις αεροπορικές εταιρείες και τους τοπικούς προμηθευτές. Θα διαπιστώσετε ότι πολλές φορές οι τιμές μας για τα ίδια ταξίδια μειώνονται (πάντα με τις ποιοτικότερες υπηρεσίες). Εμείς δεν «κουτσουρεύουμε» τα προγράμματά μας προκειμένου να έχουμε καλύτερες τιμές, όπως προστάζει η «νέα μόδα». Επιλέξαμε τον άλλο δρόμο: **πλουσιότερα προγράμματα και καλύτερες τιμές**. Έτσι έχουμε συνηθίσει και έτσι πράττουμε.

Exploring The World Secret Treasures

Οι ταξιδιώτες γνωρίζουν ότι στο Versus Travel θα βρουν πρωτοποριακά, σπάνια ταξίδια στους κρυμμένους θησαυρούς του πλανήτη μας, σε προορισμούς που πρώτη φορά πραγματοποιούνται, στα τελευταία σύνορα του κόσμου μας, σε πανάρχαιους πολιτισμούς, σε απομονωμένες φυλές, στα φυσικά θαύματα του πλανήτη μας αλλά και σε μυστήρια για τα οποία αξίζει να ταξιδέψουμε. Το Versus Travel έκανε προσιτό το εξωτικό ταξίδι στον Έλληνα ταξιδιώτη, αλλά παράλληλα καθιέρωσε το πολιτιστικό εξειδικευμένο ταξίδι στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Χαλαρώστε & απολαύστε το ταξίδι σας

Είστε στα χέρια του μεγαλύτερου ταξιδιωτικού οργανισμού, που δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του...

20 χρόνια εμπειρίας, χιλιάδες ευχαριστημένοι ταξιδιώτες

Πάθος για ποιότητα υπηρεσιών και σωστά οργανωμένα ταξίδια που δημιουργούν χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Δείτε τις εντυπώσεις των ταξιδιωτών στο site μας.

Η μεγαλύτερη ταξιδιωτική παρέα, η ασφάλεια και το ανθρώπινο πρόσωπο του Versus Travel

Οι ταξιδιώτες έχουν την ασφάλεια και τη φροντίδα του Versus, που θα μεριμνήσει για ό,τι απρόβλεπτο και αν συμβεί – κάτι που το έχει αποδείξει αμέτρητες φορές. Πάνω από όλα, όμως, οι ταξιδιώτες νιώθουν σε κάθε επαφή μαζί μας το ανθρώπινο πρόσωπο του Versus. Τίποτα εδώ δεν είναι στημένο, ούτε εμπορευματοποιημένο. Τα πάντα πηγάζουν από γνήσιο μεράκι και αληθινή κατάθεση ψυχής. Οι ταξιδιωτικοί μας σύμβουλοι, οι πιο έμπειροι και εξειδικευμένοι της ελληνικής αγοράς, είναι δίπλα σας, με έμπειρες προτάσεις σε κάθε απορία και ανάγκη σας.

Πρώτοι με διαφορά –Υπηρεσίες με διεθνείς αναγνωρίσεις

Το Versus Travel είναι με χειροπιαστά νούμερα ο πρώτος και με μεγάλη διαφορά tour operator της ελληνικής αγοράς. Αυτό πιστοποιούν οι βραβεύσεις και οι διακρίσεις μας από την Qatar Airways, την Iberia, τη Haffa, αλλά και από πρωτιές σε πολλές αεροπορικές εταιρείες, όπως στη Lufthansa, στη Swiss Airways, στην Air France, στην KLM, στην British Airways, στην Turkish Airlines, καθώς και από πολλούς τουριστικούς οργανισμούς διαφόρων χωρών, όπως του Περού, της Κίνας, της Ινδίας, του Βιετνάμ κ.ά.

Ενημερωμένο site στο internet- Κρατήσεις online

Αναπτύξαμε πρωτοποριακό, πλούσιο, ενημερωτικό σάιτ και σύστημα online κρατήσεων στο Ίντερνετ για κρατήσεις με επιπλέον έκπτωση 24 ώρες το 24ωρο.

➤ Εξειδικευμένα τμήματα

Το **Versus Travel** διαθέτει εξειδικευμένα τμήματα

- για **οργανωμένα και ατομικά ταξίδια σε όλο τον κόσμο** (Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Βόρεια και Νότια Αμερική, Αυστραλία - Ωκεανία, πολικές περιοχές),
- για **ταξίδια στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή**: το ιδιαίτερο τμήμα Mediterraneo Plus,
- για **ταξίδια στην Ελλάδα με τις καινοτόμες δημοφιλείς διαδρομές του Versus στη χώρα μας**,
- για **κρουαζιέρες** με τα πιο έμπειρα στελέχη της αγοράς,
- για **γαμήλια ταξίδια**: το τμήμα Versus Romantic,
- για **εξερευνητικά ταξίδια και ειδικές αποστολές**: το τμήμα Exploring the World,
- για **επαγγελματικά, εταιρικά ταξίδια κινήτρων, ταξίδια συλλόγων**: το τμήμα Versus Business,
- για **«πολυτελή» ταξίδια**: το τμήμα Versus Exclusive,
- για **θεματικά ταξίδια πολιτισμού, γεύσης αλλά και περιπέτειας**.

Από το πιο κοντινό και οικείο αιγαιοπελαγίτικο νησί έως την κρουαζιέρα στην Ανταρκτική η εταιρεία μας καλύπτει με επιτυχία όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών.

VERSUSTRAVEL

Καλώς ήρθατε στον πλανήτη μας

«Η ζωή είναι στιγμές...

Για τις πιο ταξιδιάρικες από αυτές επιλέγετε το VersusTravel.

Σας ευχαριστούμε! Εμείς θα συνεχίζουμε να ανοίγουμε δρόμους για εσάς, όπως σας αξίζει!»

Ευάγγελος Π. Κασιμίχας

Μαζί γνωρίζουμε τη γη, μαζί σχεδιάζουμε το ταξίδι!